

Regionaal Archief
Alkmaar

Jaarstukken 2022

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

Inleiding en vaststelling	3
1. Jaarverslag	5
1.1 Programmaverantwoording	5
1.1.1 Baten en lasten Regionaal Archief 2022	14
1.2 Paragrafen	15
1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
1.2.2 Bedrijfsvoering	18
1.2.3 Beleidsindicatoren	18
1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	18
1.2.5 Financiering	19
1.2.6 Overzicht Overhead	21
1.2.7 Verbonden partijen	21
1.2.8 Vennootschapsbelasting	21
2. Jaarrekening	22
2.1 Balans	23
2.2 Programmarekening	24
2.3 Toelichtingen	25
2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging	25
2.3.2 Toelichting op de balans	27
2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	31
2.3.4 Toelichting op de programmarekening	32
2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector	36
3. Controleverklaring	38
<i>Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2022</i>	<i>43</i>
<i>Bijlage 2 Overzicht Baten en lasten per taakveld 2022</i>	<i>44</i>

INLEIDING EN VASTSTELLING

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2022 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar aan.

Deze verantwoording is opgemaakt conform de richtlijnen die in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn opgenomen. In de jaarrekening is waar nodig per balans- en exploitatie-post een toelichting opgenomen in relatie tot in de Programmabegroting 2022 opgenomen bedragen.

Het resultaat voor bestemming bedraagt € 117.977 voordelig.

Bij het aanbieden van de jaarstukken zullen wij een voorstel doen voor de bestemming van dit resultaat.

Alkmaar, 1 april 2023

Het Dagelijks Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Vaststelling

Conform het gestelde in artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, zal door het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in zijn openbare vergadering van 12 juli 2023 de Jaarstukken 2022 worden vastgesteld.

A. Schouten
Voorzitter

P.J. Post
Secretaris-directeur

1. Jaarverslag

1.1 Programmaverantwoording Regionaal Archief

'Wat willen we bereiken?'

Het Regionaal Archief (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is een gemeenschappelijke regeling die wordt gevormd door 9 gemeenten in Noord-Holland Noord (Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel). Het Regionaal Archief voert de archiefwettelijke taken uit voor de aangesloten gemeenten. De gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst.

Naast de archieven van de deelnemers, beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties uit de regio.

Overheidsarchieven zijn het geheugen van de gemeentelijke organisatie en vormen daarmee een belangrijk hulpmiddel om de eigen activiteiten betrouwbaar uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn de archieven van groot belang voor de belangen van de individuele burger en het goed functioneren van de democratie. Tevens zijn ze een belangrijke bron voor de geschiedenis. Om die reden stelt de Archiefwet 1995 regels aan het beheer en behoud van archiefbescheiden van de overheid. Een zorgvuldig geselecteerd deel van de overheidsarchieven wordt blijvend bewaard. Na uiterlijk twintig jaar zijn ze in beginsel voor iedere burger openbaar.

Kerntaken

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995:

- De in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren (artikel 30 Archiefwet 1995) en het kosteloos verstrekken van inzage daaruit aan het publiek (artikel 14 Archiefwet 1995);
- Het toezicht uitoefenen op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995);

Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook nog de opdracht tot het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op dit gebied (artikel 4 GR RHCA 2018).

Dit komt neer op de volgende taken:

- acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer van archivalia, zowel analoog als digitaal;
- analoge archivalia in goede staat bewaren, hetgeen goede bewaaromstandigheden vereist in een veilig depot met klimaatbeheersing (een archiefbewaarplaats die voldoet aan de wettelijke eisen);
- opslaan van digitaal gevormde archieven in een aan de archiefwet voldoende e-depot;
- conserveren en restaureren van de archivalia en collecties;
- het in stand houden en ontsluiten van een wetenschappelijke bibliotheek en een topografisch-historische atlas;
- het periodiek uitvoeren van inspecties bij de aangesloten gemeenten op het beheer van het niet overgebrachte archief;

- het uitvoeren van controle op tijdige en ordelijke overbrenging van de daarvoor in aanmerking komende archieven;
- beschikbaar stellen van informatie, zowel aan bezoekers op de studiezaal als via website en social media;
- educatieve activiteiten, zowel voor scholen als voor volwassenen;
- bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening, o.m. door (verlenen van medewerking aan) historische publicaties, tentoonstellingen en evenementen.

In het kader van de bovenstaande taken en conform het vigerende beleidsplan is in 2022 extra aandacht geschonken aan de volgende beleidslijnen¹:

1. Het verder ontwikkelen van een e-depot en het aansluiten van de gemeenten op deze voorziening voor het duurzaam bewaren van digitale archieven (zie pagina 8).
2. Het vergroten van de digitale dienstverlening aan zowel de burger als de aangesloten overheden, door het verder ontwikkelen van bestaande producten (zoals 'digitaliseren op verzoek', het geschiedenislokaal en het e-loket bouwdoossiers), waarmee een meer vraaggestuurde digitale dienstverlening gerealiseerd wordt (zie pagina 8).

'Wat hebben we gedaan?'

Acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer

Vanuit Archiefwet 1995: het bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van overheidsarchieven, particuliere archieven en collecties en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven bij de aangesloten gemeenten en enkele andere openbare lichamen.

Dit met de volgende doeleinden:

- bewijs en geheugen voor overheid en burger
- tijdige en ordelijke overbrenging van archieven naar de archiefbewaarplaats
- geschiedschrijving en bewaring van het culturele erfgoed.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2021</u>	<u>begroot</u> <u>2022</u>	<u>werkelijk</u> <u>2022</u>
Archieven (in m1):			
- overgebrachte archieven gemeenten	273	300	430
- aanwinsten overige archieven	47	50	65,8
Digitale archieven (in Gb)			
- archief gemeenten en particulier	2.140	- ²	4.537
Wetenschappelijke bibliotheek (in aantal titels):			
- aantal aanwinsten	234	350	324
- aantal beschrijvingen	361	500	792

¹ Voor een gedetailleerder overzicht van alle activiteiten wordt verwezen naar het los hiervan opgestelde overzicht van activiteiten, het Jaarverslag 2022.

² Dit kengetal was in de Begroting 2022 nog niet opgenomen. Dit betreft de gegevens in e-depot en e-loket.

Topografisch-historische atlas:

- aantal aanwinsten (collecties)	48	70	66
- aantal beschrijvingen	8.661	6.000	5.792

Depotgebruik (in meters, totaal beschikbaar: 18.589 m1)

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2021</u>	<u>begroot</u> <u>2022</u>	<u>werkelijk</u> <u>2022</u>
Archieven & Collecties Regionaal Archief	13.185	13.200	13.526
Hoogheemraadschap Noorderkwartier	818	825	818
Verhuur derden	1.780	2.400	1.458
Totaal	15.783 m1	16.425m1	15.802m1

Sinds de ingebruikname van het depot in 2013 wordt er ruimte aan derden beschikbaar gesteld om de lasten voor huisvesting te dempen. Het verloop van de inkomsten in het kader van verhuur van ruimte aan derden is:

Jaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
€	235.000	216.000	245.000	290.000	279.000	149.000	144.000	160.000

Als gevolg van het aflopen van een groot contract, zijn de opbrengsten i.v.m. de verhuur van ruimte aan derden sinds eind 2019 aanzienlijk lager.

Huisvesting Bergerweg in m2:

Kantoor- en publieksruimten (BVO)	1.591 m ²
Depotruimte (BVO)	2.586 m ²

Algemene verordening persoonsgegevens

Met de invoering van de Wet AVG is het werk op het gebied van de gegevensbescherming flink toegenomen. Dit wordt met name veroorzaakt doordat steeds meer DIV-afdelingen van gemeenten advies vragen over AVG en privacy in het kader van over te brengen archieven. De samenhang tussen de Wet AVG, de Wet open overheid, de Wet hergebruik overheidsinformatie en de Archiefwet zorgt daarbij soms voor onduidelijkheden. Daarbij komt ook nog de onbekendheid met het overbrengen van digitale archieven, wat weer extra vragen oproept. Vele concepttoegangen van gemeenten moesten dan ook gecheckt worden op dataminimalisatie, openbaarheidstermijnen en de mogelijkheid op aanwezigheid van bijzondere persoonsgegevens. Daarbij wordt er regelmatig door de Functionaris Gegevensbeheer (FG) van het Regionaal Archief uitgebreid geadviseerd aan DIV. Daarnaast moeten ook aanvragen worden beoordeeld van klanten die (nog niet openbare) archieven in willen zien, en moeten de al overgebrachte archieven (en archieftoegangen) retrospectief beoordeeld worden op openbaarheid. En dan worden er ook nog regelmatig verzoeken ontvangen tot verwijdering van persoonsgegevens uit de diverse databases, die beoordeeld moeten worden.

De ontwikkelingen rond de toepassing van de AVG bij archiefinstellingen worden bijgehouden en er wordt deelgenomen aan diverse landelijke werkgroepen op dit gebied. Zo is er een bijdrage geleverd aan een overzicht van meest gestelde vragen (met bijbehorende antwoorden) t.a.v. de AVG gericht op de dagelijkse praktijk bij archiefinstellingen. Daarnaast is gewerkt aan praktische richtlijnen t.a.v.

specifieke soorten van archieven met veel persoonsgegevens, zoals politiearchieven, oorlogsarchieven, ziekenhuisarchieven en kerkarchieven.

Verder heeft de FG collega's van het RAA geadviseerd inzake AVG in het kader van digitalisering, particuliere archieven, E-loket bouwdoSSIERS, beeldbank, E-depot, Informatieveiligheid, thuiswerken, social-media, archieven WOII, verwerkingsovereenkomsten, woningkaarten, zuiveringsdoSSIERS, notarisarchieven, gezinskaarten en persoonskaarten.

Digitaal depot (e-depot)

Om de 'digital born'-archieven op een verantwoorde manier te bewaren is een e-depot noodzakelijk. Het e-depot van het Regionaal Archief functioneert inmiddels en wordt doorontwikkeld. In 2022 is het e-depot gecertificeerd door middel van het *Core Trust Seal* (CTS), een internationaal erkend certificaat dat aangeeft dat het e-depot een betrouwbare en duurzame bewaarplaats voor digitale materialen genoemd mag worden. Hiermee is ook aangetoond dat het e-depot als voorziening en als dienst ingebed is in de organisatie.

Met dit e-depot kunnen we de wettelijke taken, die het Regionaal Archief namens de gemeenten op dit gebied uitvoert, op een goede en verantwoorde manier vervullen.

Daarnaast zijn dit jaar de videobestanden van gemeenteraadsvergaderingen van de voormalige gemeente Heerhugowaard en de opgenomen in het e-depot en via de beeldbank beschikbaar gesteld.

Belangrijk zijn ook de stappen die zijn gezet in het ontwikkelen van exportfunctionaliteiten bij zaakstelsysteemleveranciers, zodat gemeenten hun afgeronde zaken direct over kunnen zetten naar het e-depot. De gemeenten Hollands Kroon en Texel zijn hierin al vergevorderd.

Een mooie ontwikkeling is ook dat we de WABO-vergunningen van de gemeente Bergen hebben opgenomen in het e-loket, zodat deze aan het publiek beschikbaar kunnen worden gesteld.

In 2022 hebben we gemerkt dat er met het toenemen van het aantal overbrengingen van digitaal archief, ook een toenemend beroep door de gemeenten wordt gedaan op het Regionaal Archief. Dit betreft met name een beroep op de aanwezige kennis op het gebied van overbrengen van digitaal archief en de daarbij behorende kennis van recente wetgeving op dit gebied. Om hier aan te kunnen voldoen is een beleidsvoorstel uitgewerkt om dit voor de komende jaren op te vangen.

Het *E-loket BouwdoSSIERS*, een web-portaal waarmee de bouwvergunningen (o.a. tekeningen en berekeningen) makkelijk digitaal kunnen worden aangevraagd en online worden ingezien door zowel de ambtenaar als de inwoner, is in 2022 verder uitgebreid. Gemeente Schagen neemt per 2023 deel aan het e-loket, alleen de gemeenten Texel en Alkmaar nemen nog geen deel.

In 2022 is het aantal door onszelf gescande bouwdoSSIERS uitgebreid tot 7.384 (2021: 6.356).

Vanwege de overbrengingen van reeds gedigitaliseerde bouwdoSSIERS staan er eind 2022 170.638 bouwdoSSIERS online. Ook het aantal downloads is daardoor flink toegenomen: sinds 2016 zijn er ruim 197.000 (stand 2021: 120.089) downloads uitgevoerd.

Digitaliseren op verzoek: Deze mogelijkheid om vanuit huis gratis een archiefstuk te laten scannen was zeker in deze coronaperiode voor velen een uitkomst. Daarnaast wordt op deze manier in de geest van de Wet open overheid (WOO) en de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) de openbaarheid en raadpleegbaarheid van stukken optimaal, ook op afstand. In het afgelopen jaar zijn voor klanten 185 (2021: 234) archiefstukken in dit kader gedigitaliseerd. Daarnaast zijn er op verzoek van aangesloten gemeenten ca. 225 (2021: 200) doSSIERS gescand. Totaal zijn er dus circa 410 (2021: 435) doSSIERS en archiefstukken gedigitaliseerd.

Toezicht & Inspectie

Het Regionaal Archief is belast met het toezicht op de nog niet overgebrachte archiefbescheiden bij de deelnemende gemeenten (art.32 Archiefwet 1995). In de afgelopen jaren is deze toezichtstaak verzaamd. De oorzaken hiervan zijn onder meer de toenemende digitalisering bij de gemeenten (met grote gevolgen voor de werkprocessen en de duurzaamheid van de digitaal opgeslagen informatie) en de verschillende fusie- en samenwerkingsprocessen tussen gemeenten in de regio. Daarnaast wordt het toezicht niet alleen verbreed (dus niet alleen beperkt tot de belangrijkste informatiesystemen, maar organisatiebreed), maar ook dieper (niet alleen een check op de procedures maar ook een check op de navolging van de vastgestelde interne regels) uitgevoerd.

In 2022 is het volgende gerealiseerd:

- Op basis van de door de VNG ontwikkelde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) is verslag uitgebracht aan de colleges van B&W van de gemeenten Alkmaar, Den Helder, Dijk en Waard, Hollands Kroon, Schagen, Texel en het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
Voor de gemeenten Bergen (NH), Castricum en Heiloo (BUCH-organisatie) is verslag uitgebracht aan het bestuur van de Werkorganisatie BUCH.
- Naar aanleiding van de KPI-verslaglegging is een benchmark uitgewerkt waarbij door middel van kleuren in één oogopslag duidelijk wordt hoe de gemeenten in kwestie ten opzichte van elkaar presteren.
- Er zijn aspectinspecties uitgevoerd bij de gemeenten Alkmaar, Den Helder, Dijk en Waard, Hollands Kroon en Texel. Deze inspecties richten zich specifiek op de toetsing van de routinematige vervangingsprocedure.
- In de tweede helft van 2022 is er bij de gemeente Texel een inspectie gehouden inzake de toetsing van het zaakstelsel en daaraan gekoppelde taak specifieke applicaties (TSA's).
- In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven heeft het Regionaal Archief de Sector Interbestuurlijk Toezicht van de Provincie Noord-Holland ondersteund in de uitvoering van haar (inspectie)werkzaamheden.
- Verschillende vernietigingslijsten van gemeenten/GR zijn beoordeeld, waarvoor hiervoor machtigingen tot vernietiging zijn afgegeven.

Naast de toezichthoudende taak heeft het Regionaal Archief ook een wettelijke adviestaak.

In het kader daarvan zijn de volgende adviezen uitgegaan:

- Aan de gemeenten Dijk en Waard en Hollands Kroon heeft de archivaris (voorbereidende) adviezen uitgebracht over het voorgenomen besluit van die organisaties om archiefbescheiden te gaan vervangen door digitale reproducties.
- In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven zijn de ontwikkelingen gevolgd bij de gemeenten Alkmaar, Den Helder, Dijk en Waard, Schagen en de gemeenschappelijke regeling Zaffier. Waar nodig zijn kaders gesteld en is advies gegeven.
- Daarnaast is er het hele jaar door advies (binnen de kaders van archiefwet- en regelgeving) gegeven over selectie, vernietiging, vervanging, vervreemding, overbrenging, bewaarstrategie, kwaliteitszorg en (digitaal) informatiebeheer.

Beschikbaar stellen van informatie: bezoekers & gebruikers

Het publiek, dat op grond van de Archiefwet 1995 inzage verlangt van archiefbescheiden, moet daartoe faciliteiten worden geboden en bij het zoeken naar informatie terzijde worden gestaan. Daarnaast tracht het Regionaal Archief de lokale en regionale geschiedbeoefening te bevorderen.

Het Regionaal Archief zet in op kwalitatieve en efficiënte dienstverlening aan de bezoekers, zowel de fysieke bezoekers in het pand als bezoekers cq. gebruikers van website en social media.

De geformuleerde doelen waren:

- Meer inzetten op publieksparticipatie, zowel in het pand als via internet;
- Vergroting van het bereik door inzet van sociale media;
- Klanttevredenheid bovengemiddeld.

Door de publieksparticipatie wil het Regionaal Archief zich ontwikkelen tot een 'historische werkplaats', waar de in geschiedenis geïnteresseerde bezoeker niet alleen de geschiedenis bestudeert, maar ook helpt deze toegankelijk te maken en de resultaten van het onderzoek uit te dragen.

Op deze manier hoopt het Regionaal Archief andere in geschiedenis geïnteresseerden te verleiden tot het inzien van de publicaties of een bezoek aan website, studiezaal en expositie. Ook de educatieve activiteiten, zowel voor scholieren als volwassenen, spelen hierbij een grote rol.

Daarnaast heeft het Regionaal Archief ook de plicht om te voldoen aan het wettelijk recht dat elke burger heeft om de archieven die het Regionaal Archief Alkmaar beheert kosteloos te raadplegen. Hiertoe kan men vier dagen per week terecht in de studiezaal.

Gerealiseerd:	werkelijk 2021	begroot 2022	werkelijk 2022
Aantal bezoeken studiezaal	1.279	3.500	2.239
Aantal bezoeken evenementen/rondl./tentoonst. ³	56	2.500	81
Aantal bezoeken onderwijs/educatieve activiteiten	476	-	926
Totaal bezoekers	1.435	6.100	3.246
Aantal paginaweergaven website	4.165.013	4.500.000	3.783.725
Aantal 'volgers' Facebook	5.215	4.950	5.408
Aantal 'volgers' Twitter	2.310	2.300	2.386

Het studiezaalbezoek is ook in 2022 ten gevolge van de corona-epidemie lager dan voorheen. De studiezaal is 2 weken gesloten geweest en 7 weken was er alleen beperkt bezoek (max. 6 personen) mogelijk. Ondanks het relatief lage aantal bezoekers zijn toch nog 4.197 (2021: 3.771) dossiers aangevraagd op de studiezaal, dit is exclusief de aanvragen voor bibliotheek en atlas.

Gelukkig heeft het bezoek van scholieren in 2022 voor de educatieve programma's weer doorgang kunnen vinden.

³ De reguliere activiteiten als de Open Monumentendag, de diverse lezingen die in de regio en de participatie in o.m. het Alkmaars Historisch Café, het Platform Erfgoed Heerhugowaard en het Platform Bergen, Egmond, Schoorl zijn dit jaar vanwege de corona-pandemie grotendeels niet doorgedaan, op enkele online-activiteiten na.

Het gebruik van social media laat een lichte stijging zien. Maar in 2022 is ook een pilot uitgevoerd met TikTok, waar we inmiddels ruim 2500 volgers hebben. Een van die filmpjes, 'Schaatsen op straat', werd door ruim 400.000 mensen bekeken.

De raadpleging van de website laat een lichte daling zien. De oorzaak hiervan is onduidelijk, evenals de vraag of het een eenmalige (bijvoorbeeld een vertraagd gevolg van de corona-epidemie) of een structurele ontwikkeling is. Dit zal uiteraard gemonitord worden.

Capaciteit van de studiezaal in m ²		238
Maximumaantal bezoekers tegelijkertijd	46 (6 tijdens corona-openstelling)	
Openstelling van de studiezaal in dagdelen		8x per week

Digitalisering

De gestelde doelen waren:

- Verdere digitalisering van primaire bronnen;
- Mede met behulp van de inzet van vrijwilligers deze gedigitaliseerde bronnen ontsluiten via internet;
- Het gebruik van deze bronnen promoten, door marketing en educatie.

Gerealiseerd:	werkelijk 2021	begroot 2022	werkelijk 2022
Aantal pagina's digitaliseren:			
• bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	22.800	25.000	96.733
• atlas (prenten, foto's, tekeningen, kaarten etc.)	4.400	5.000	8.976
• archieven (m.n. genealogische bestanden)	355.000	50.000	113.000

In 2022 is een achterstand ingelopen voor het scannen van de burgerlijke stand, in totaal moest er nog 37 meter gescand worden. Nu zijn deze bestanden van alle (voormalige) gemeenten digitaal beschikbaar zijn.

De aan de bibliotheek toegevoegde pagina's betreffen voornamelijk scans van het Noordhollands Dagblad (1929-1939, ca. 90.000 pagina's). Verder zijn er weer ruim 5.000 pagina's van tijdschriften van de historische verenigingen uit ons werkgebied toegevoegd aan de viewer. 'Toendertoid' en 'Alkmaarders op de Kaart' zijn in dit verband nieuwe titels.

Om de genealogische bronnen voor de onderzoeker doorzoekbaar te maken, is er ook in 2022 door circa 30 vrijwilligers hard gewerkt aan het op naam ontsluiten van de gescande genealogische bronnen. Bovendien is een groep gestart om de bouwvergunningen beter doorzoekbaar te maken.

Op dit moment bevat de database 2.652.166 (2021: 2.500.114) persoonsnamen.

Een andere groep van 28 vrijwilligers heeft gewerkt aan het transcriberen van historisch belangrijke archiefbronnen. In 2022 kwam de transcriptie van het Memorieboek van Maria van Nesse af, lopende van 1623 tot 1646. Deze transcriptie was de basis voor een uitgebreid onderzoek dat leidde tot een publicatie door werd gebruikt voor het boek Het unieke memorieboek van Maria van Nesse, geschreven door Judith Noorman en Robbert Jan van der Maal. Dit boek kreeg landelijke aandacht in de pers, met name vanwege de nieuwe perspectieven die het gaf op het dagelijks leven van een vrouw in de zeventiende eeuw, en op de rol die zij speelde in de kunstmarkt.

Daarnaast werkte de groep onder meer aan de transcriptie van Alkmaarse rechtsbronnen uit de 17^e tot de 19^e eeuw. Ook is er vanuit deze groep een transcriptie gemaakt van de walvisjournalen van Aerjen Jansz. Ruijs uit 1783 en 1784, die voorzien van een uitgebreide inleiding als boek zijn uitgegeven. (*De walvisvaartjournalen van Aerjen Jansz. Ruijs uit de Zijpe, 1783 en 1784*).

Steeds meer regionale bronnen zijn op deze manier 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar woon- en/of geboorteplaats en –streek.

Bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening

Om de doelstelling te bereiken wordt gestreefd naar samenwerking met de lokale partijen. Het belangrijkste hierbij is het beschikbaar stellen van de infrastructuur van het Regionaal Archief voor met name historische verenigingen, t.w.:

- Beschikbaar stellen van de digitale infrastructuur (o.m. de beeldbank en tijdschriftenviewer) van het Regionaal Archief zodat verenigingen hun eigen collecties kunnen tonen, terwijl deze ook integraal doorzoekbaar zijn via de website van het RHCA;
- Beschikbaar stellen van het archiefdepot voor opslag van unieke (papieren) collecties van deze verenigingen en erfgoedinstellingen, om deze te behouden voor verval en/of schade;
- Samenwerken bij het ontsluiten van deze bronnen.

Ook dit jaar zijn er in de tijdschriftenviewer jaargangen opgenomen van de tijdschriften van historische verenigingen uit de regio. Inmiddels zijn 24 van de bijna 30 periodieken van historische verenigingen uit de regio digitaal doorzoekbaar via onze website.

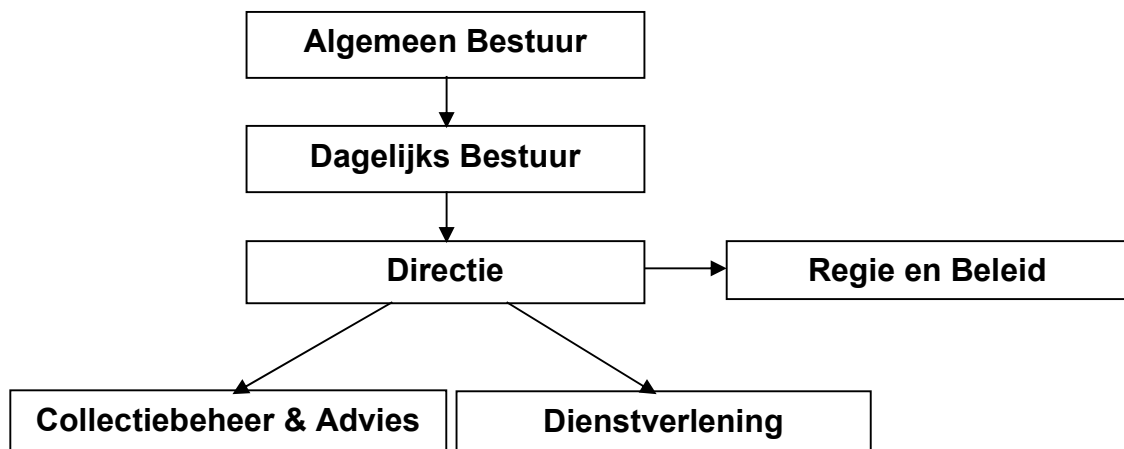
Er maken zes historische verenigingen gebruik van de mogelijkheid om (delen van) hun beeldcollecties via de beeldbank van het Regionaal Archief op internet beschikbaar te stellen. Van het uitgebreidere platform dat onlangs beschikbaar is gekomen, waar de historische verenigingen en kleinere musea hun collectie kunnen opnemen en op hun eigen website of die van het Regionaal Archief beschikbaar stellen voor het brede publiek, maken inmiddels drie instellingen gebruik, terwijl meerdere instellingen zich hier op voorbereiden.

Gevolgen COVID-19 virus

In 2022 zijn de publieksvoorzieningen van het Regionaal Archief noodgedwongen enkele weken gesloten of verminderd toegankelijk geweest. Gelukkig kon in die periode een aanzienlijk deel van de dienstverlening digitaal doorgang vinden, en werd in het voorjaar de situatie weer redelijk ‘normaal’. Aan de gemeenten is de dienstverlening gewoon voortgezet. Wel hebben we moeten constateren dat het bezoekersaantal nog niet op het niveau is van voor de COVID-epidemie.

Organisatie

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

'Wat heeft het gekost?'

Baten en lasten 2022

Programma Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Totaal baten	€ 2.869.626
Totaal lasten	<u>€ 2.291.239</u>
Resultaat	€ 578.387 positief

Als gevolg van de wijzigingen in de verslaggevingsvoorschriften voor Gemeenschappelijke Regelingen, is de exploitatie (met ingang van 2018) verdeeld in een uitvoeringsdeel en een deel overhead. Bij het programma wordt alleen het uitvoeringsdeel weergegeven.

Na correctie van dit programmaresultaat voor de kosten van overhead en de onttrekkingen aan de reserves, ontstaat het uiteindelijke resultaat van € 117.977.

1.1.1 Baten en Lasten Regionaal Archief 2022

Overzicht baten en lasten

Realisatie 2022	Baten	Lasten	Saldo
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	2.869.626	2.291.239	578.387
Algemene Dekkingsmiddelen			
Overhead	4.101	480.860	-476.759
Heffing VPB			
Bedrag onvoorzien			
Saldo van baten en lasten	2.873.727	2.772.099	101.629
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:			
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	16.348		16.348
Mutatie reserves	16.348	-	16.348
Resultaat	2.890.075	2.772.099	117.977

In dit overzicht is het programmaresultaat zoals voorgeschreven door het BBV apart gepresenteerd van de overhead. Het positieve resultaat over 2022 is voornamelijk het gevolg van hoger dan begrote opbrengsten op aanvullende diensten, een positieve afrekening van energielasten en wat lagere productkosten op een aantal onderdelen. Als gevolg van deze omstandigheden is het resultaat in 2022 positief en is het wederom niet nodig gebleken om de Bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten aan te wenden (zoals eerder begroot).

Zie de jaarrekening voor een nadere toelichting.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De financiële positie van het RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. De Algemene Reserve heeft als doel de onverwachte en niet begrote kosten te dekken zodat bij tegenvallers niet meteen een beroep gedaan zou hoeven te worden op de deelnemers. Eind 2022 (voor de bestemming van het resultaat over 2022 van € 117.977 voordelig) bedroeg het eigen vermogen van het RHCA € 391.648. Dit was als volgt verdeeld:

Algemene Reserve	€ 68.174
Bestemmingsreserve Digitalisering	€ 55.498
Bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie	
Aanvullende Diensten	<u>€ 150.000</u>
Totaal reserves	€ 273.671
Nog te bestemmen resultaat	€ 117.977

Algemene Reserve

De Algemene Reserve bedroeg per 1-1-2022 € 68.174. Het maximum dat is ingesteld voor de algemene reserve bedraagt 2,5% van het kostentotaal. Voor 2022 bedraagt dit maximum € 69.302. In het voorstel voor resultaatbestemming wordt daarom een aanvulling van de algemene reserve van € 1.129 opgenomen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg

De Provincie Noord-Holland heeft voor de verbetering van de publiekstoegankelijkheid van de nieuwe huisvesting een subsidie beschikbaar gesteld die in de loop van de jaren (t/m 2022) vrij is gevallen ter dekking van afschrijvingslasten op investeringen die op dit gebied zijn gepleegd. Jaarlijks is hier € 16.344 aan onttrokken. Eind 2022 is de reserve is uitgeput.

Bestemmingsreserve Digitalisering

De bestemmingsreserve Digitalisering is ingesteld om in te spelen op de mogelijke hogere kosten ten gevolge van de toenemende digitalisering van de overheidsinformatie en de daarmee samenhangende overbrenging⁴ van digitale archieven naar het e-depot. De afgelopen jaren is het echter niet nodig gebleken om een beroep te doen op deze bestemmingsreserve. De verwachting is dat de extra kosten die hierbij verwacht werden, binnen de exploitaties op te vangen zijn. Om die reden is deze bestemmingsreserve niet langer nodig. In de aanbieding van de jaarstukken zal daarom een voorstel gedaan worden hoe we met deze middelen om kunnen gaan.

Bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten

De bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten is ingesteld om met name de gevolgen van het opgezegde omvangrijke contract met een derde partij te kunnen opvangen totdat de reguliere exploitatie voldoende ruimte zou bieden om de lagere baten te verwerken. De afgelopen jaren is gebleken dat de terugval in opbrengsten binnen de lopende begrotingen op te vangen was en deze bestemmingsreserve niet nodig is geweest. Inmiddels is de verwachting dat de lagere

⁴ Dit betreft de structurele kosten voor de infrastructuur van het e-depot. Eventuele kosten voor de duurzame opslag van de digitale archieven in het e-depot worden vooralsnog direct bij de betreffende gemeente in rekening gebracht.

opbrengsten structureel in de eigen begroting op te vangen zijn (bij gelijkblijvende omstandigheden) en is de bestemmingsreserve niet langer nodig. In de aanbidding van de jaarstukken zal daarom een voorstel gedaan worden hoe we met deze middelen om kunnen gaan.

Onderscheiden risico's met mogelijke financiële gevolgen

Begin 2023 zijn de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:

1. Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden
2. Risico's bij ontwikkeling e-depotvoorziening
3. Hogere energiekosten

Ad.1 Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden

Over 2022 heeft het Regionaal Archief ruim € 198.000 aan inkomsten uit aanvullende diensten gerealiseerd, met name door het beschikbaar stellen van depotruimte aan derden. Het depot is gebouwd op basis van de benodigde capaciteit voor de 'papieren periode', waarbij het Algemeen Bestuur de opdracht heeft meegegeven de tijdelijke overcapaciteit in te zetten om de huurkosten te drukken. Hierdoor hoefden de volledige huisvestingslasten nog niet geheel te worden gedragen door de gemeenten. Het Regionaal Archief heeft daarnaast zelf steeds meer depotruimte in gebruik, waardoor de te verhuren capaciteit afneemt. Voor de komende tijd wordt echter verwacht dat de opbrengsten van deze beschikbaarstelling niet veel verder vermindert.

Voorzien was dat in de periode 2020-2022 een bedrag van € 150.000 nodig zou zijn om de gevolgen van het wegvallen van de baten te dekken. Deze onttrekking is echter niet nodig gebleken en voorzien wordt dat dat de begroting bij afwezigheid van andere ontwikkelingen weer zal sluiten. Het risico blijft echter bestaan dat opbrengsten lager worden maar de kans erop is laag ingeschat. Het is dan ook voldoende om hiervoor 25% van € 50.000 aan te houden als weerstandsvermogen.

Ad. 2 Risico's bij ontwikkeling e-depotvoorziening

De afgelopen jaren is verder gewerkt aan de ontwikkeling van het e-depot. Bij de start van het project in 2018 zijn enkele risico's benoemd, die zich voor zouden kunnen doen. Het gaat daarbij zowel om risico's die leiden tot hogere kosten en/of vertraging in de uitvoering. Inmiddels is een deel van deze risico's verminderd. De resterende risico's zijn:

- A. In de uitvoeringsfase van het project blijkt dat de resultaatafspraken niet door de leverancier kunnen worden nagekomen;
- B. Er is onverwacht meer maatwerk nodig, dat leidt tot extra kosten.

De kans dat een van deze risico's zich voordoet, werd in de begroting klein geacht. In 2022 is dit risico niet bewaarheid zodat er geen overschrijding van de kosten te zien was. Voor de toekomst blijft dit risico bestaan maar blijft de kans erop niet heel groot. Uitgaande van 25% kans op extra kosten van € 60.000, stellen we het benodigde weerstandsvermogen op € 15.000.

Ad. 3 Risico op hogere energiekosten

De ontwikkeling van de energiekosten is de zorg van de gehele samenleving. Het lijkt erop alsof de hoge tarieven die momenteel in de markt te zien zijn, nog wel enige tijd aan zullen houden. Vanuit de verhuurder is een raming gemaakt. Bij ongewijzigde marktomstandigheden, zal een aanzienlijke kostenstijging te zien zijn. In de aanbidding van deze jaarstukken zal een voorstel gedaan worden om de niet gebruikte bestemmingsreserves te herbestemmen om dit risico voor de komende jaren af te dekken.

In totaal resulteert dit in de volgende bedragen voor benodigd weerstandsvermogen:

Onderwerp	Bedrag	Kans op voordoen in 2023	Benodigd weerstandsvermogen
1. Wegvallen inkomsten depotgebruik derden	€ 50.000	25%	€ 12.500
2. Risico's bij ontwikkeling e-depotvoorziening	€ 60.000	25%	€ 15.000
3. Risico op hogere energiekosten	€ 70.000	75%	€ 52.500
Totaal benodigd weerstandsvermogen:			€ 80.000
Beschikbaar weerstandsvermogen (algemene reserve):			€ 68.174

De stand van de Algemene Reserve per eind 2022 bedraagt voor resultaatbestemming € 68.174 zodat het weerstandsvermogen net onvoldoende is om de aanwezige risico's per eind 2022 te dekken. Door de aanwezige bestemmingsreserves een nieuwe bestemming te geven kan dit risico beperkt worden. In de aanbidding van de jaarstukken zal hiervoor een voorstel worden gedaan.

1.2.2 Bedrijfsvoering

Ondersteuning

De financiële ondersteuning en de ondersteuning op het gebied van personeelszaken is uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden. Ondersteuning op het gebied van automatisering en facilitair beheer verzorgt het RHCA deels zelf en wordt deels uitbesteed.

Automatisering

Het automatiseringsbeleid blijft, naast het ontwikkelen van het e-depot, gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie.

Investeringsbeleid

In het kader van de voorschriften BBV zullen de vervangingen die een langere economische levensduur hebben, moeten worden geactiveerd. Gebruikelijk is dat vervangingen kleiner dan € 5.000 niet als investeringen worden gezien.

1.2.3 Beleidsindicatoren

In de onderstaande tabel zijn de relevante beleidsindicatoren opgenomen die volgens het BBV in de programma's en programmaverantwoording moeten worden opgenomen.

<u>Omschrijving</u>	<u>Score</u>
Inwoners (1-1-2021; de basis voor de berekening)	451.916
Apparaatskosten	1.399.950
Apparaatskosten per inwoner	3,10
Formatie (exclusief inhuur)	18,76
Formatie per 1.000 inwoners	0,042
Bezetting (exclusief inhuur)	18,73
Bezetting per 1.000 inwoners	0,041
Kosten inhuur derden	138.264
Loonsom (exclusief overige personeelslasten)	1.386.299
Externe inhuur in % van loonsom	10,0%
Overheadlasten	480.860
Totale lasten	2.772.099
Overhead in % van totale lasten	17,35 %

1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die bij het Regionaal Archief aanwezig zijn, hadden per 31-12-2021 een boekwaarde van € 59.619. Investerings zijn in 2022 niet gedaan en er is € 36.718 afgeschreven zodat de boekwaarde per 31-12-2022 een bedrag van € 22.901 bedraagt. Zie voor een nader inzicht in het verloop van de boekwaarde de toelichting op de balans op pagina 27.

De boekwaarde bestaat geheel uit machines/apparaten en installaties.

1.2.5 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Het in het Algemeen Bestuur vastgestelde Treasurystatuut vormt het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Hieronder gaan we in op de belangrijkste onderdelen ervan.

Renterisico

Er zijn geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. De financiële positie van het Regionaal Archief gaf in 2022 geen aanleiding om externe financiering af te sluiten.

Rentevisie

De rentevisie is vastgelegd in het Treasurystatuut RHCA en luidt als volgt: de rentevisie van het Regionaal Archief is in het bijzonder gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het Regionaal Archief heeft geen gelden verstrekt en loopt daardoor geen kredietrisico. Verder heeft het Regionaal Archief geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het Regionaal Archief heeft geen vastrentende gelden uitstaan.

Derivaten

Het Regionaal Archief zal geen derivaten gebruiken.

EMU-saldo

Het resultaat vóór mutaties in de reserves bedraagt € 101.629 positief. Vermeerderd met de afschrijvingen (€ 36.718) en verminderd met de investeringen (€ 0), bedraagt het EMU-saldo over 2022 € 138.347 positief.

Beoordeling financiële positie

De financiële positie van het Regionaal Archief is goed te noemen. De Algemene Reserve is op het maximale niveau van 2,5% van de lasten en er zijn bestemmingsreserves aanwezig voor de risico's die worden gelopen. Het resultaat over 2022 is wederom positief. Het wegvallen van opbrengsten wordt voornamelijk in de lopende begroting opgevangen. De uitdaging wordt om dat ook te blijven nu de bezetting weer op peil is. Uitgaand van afwezigheid van bezuinigingen, is de verwachting is dat begrotingsevenwicht op termijn zal blijven lukken.

Als gevolg van de positiever wordende financiële positie en tevens door afspraken omtrent het betaaltempo van de gemeentelijke bijdragen is het niet noodzakelijk geweest om externe financiering aan te trekken.

Financiële kengetallen

De kengetallen die hierbij op het RHCA van toepassing zijn betreffen de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De kengetallen m.b.t. de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn voor het RHCA niet van toepassing.

Kengetal	Verloop van de kengetallen			
	streefwaarden	realisatie 2021	begroting 2022	realisatie 2022
Netto schuldquote	<5%	-11,7%	-7,4%	-12,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<5%	-11,7%	-7,4%	-12,8%
solvabiliteitsratio	5-10%	28,0%	25,2%	29,4%
structurele exploitatieruimte	2,5%	0,9%	-0,9%	2,2%

Netto schuldquote

Het getal weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de inkomsten. Het geeft een indicatie welk beslag de rentelasten en aflossingen op de begroting leggen. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter.

Definitie:	Berekening 2022
Netto schuld ÷ Inkomsten exploitatie (excl. mutaties reserves) x 100%	-368.747 / 2.873.727 x 100%

Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, omdat het Regionaal Archief geen leningen heeft verstrekt.

De schuldquote is eind 2022 van vergelijkbare omvang met eind 2021. Er is geen sprake van een netto schuld en dus is dit kengetal kleiner dan nul.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin het Regionaal Archief in staat is haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe beter.

Definitie:	Berekening 2022
(Eigen vermogen ÷ Balanstotaal) x 100%	391.648 / 1.332.562 x 100%

De solvabiliteit is gunstiger dan begroot. Het Regionaal Archief is financieel gezond en staat er qua solvabiliteit prima voor.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hoe hoger hoe beter. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Definitie:	Berekening 2022
(Saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves) ÷ (totale baten (excl. mutaties reserves)) x 100%	62.604 / 2.873.727 x 100%

Dit kengetal is wat verminderd maar blijft positief. De lasten zijn volledig structureel en slechts beperkt te beïnvloeden en de baten blijven voor het gedeelte boven de gemeentelijke bijdragen afhankelijk

van externe partijen. Dit houdt een mogelijkheid in dat deze wegvallen en dus minder structureel zijn dan de lasten. De omvang van de baten blijft afhankelijk van de lopende contracten.

1.2.6 Overzicht overhead

Door het vernieuwde BBV worden de lasten (en baten) van de overhead apart weergegeven. Dit betekent dat alle lasten (en baten) voor sturing en ondersteuning van het primaire proces verantwoord worden onder overhead en dat alle bedrijfskosten en diensten die direct verbonden zijn aan de dienstverlening (en gericht zijn op de externe klant of/en inwoner) zijn opgenomen binnen het programma.

Overhead - totaal baten en lasten

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Totaal Baten	6.927	-	4.101
Totaal Lasten	468.817	480.162	480.860
Resultaat	461.890-	480.162-	476.759-

1.2.7 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in het werkgebied bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

1.2.8 Vennootschapsbelasting

Per 2016 zijn de decentrale overheden en dus ook het Regionaal Archief onder Vennootschapsbelasting (VPB) komen te vallen. Een groot deel van de taken van het Regionaal Archief is vrijgesteld. Voor met name de dienstverlening aan derden valt het Regionaal Archief echter wel onder de vennootschapsbelasting. De aangiften vennootschapsbelasting over 2016 t/m 2021 zijn vastgesteld en er is geen vennootschapsbelasting verschuldigd. De aangifte over 2022 toont evenmin een te betalen bedrag maar deze is nog niet vastgesteld.

2. JAARREKENING

2.1. BALANS (in €)

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	22.901	59.619
Investerings met een economisch nut :		
Overige investeringen met een economisch nut	22.901	59.619
Totaal vaste activa	22.901	59.619
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	916.306	872.743
Vorderingen op openbare lichamen	916.166	871.466
Overige vorderingen	140	1.277
Liquide middelen	244.816	244.496
Kassaldo	604	308
Banksaldi	244.212	244.188
Overlopende activa	148.539	212.005
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	148.539	212.005
Totaal vlottende activa	1.309.662	1.329.244
TOTAAL	1.332.562	1.388.862
PASSIVA	31-12-2022	31-12-2021
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	391.648	389.160
Algemene reserve	68.174	64.949
Bestemmingsreserves	205.498	221.846
Resultaat na bestemming	117.977	102.366
Totaal vaste passiva	391.648	389.160
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	9.597	111.676
Overige schulden	9.597	111.676
Overlopende passiva	931.317	888.026
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	251.681	227.198
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	679.636	660.828
Totaal vlottende passiva	940.914	999.702
TOTAAL	1.332.562	1.388.862

2.2 PROGRAMMAREKENING 2022 (in €)

Baten en lasten Regionaal Archief per programma

Baten:	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Regionaal Historisch Centrum	2.806.042	2.809.772	2.869.626
Overhead	6.927	-	4.101
Totaal baten	2.812.969	2.809.772	2.873.727

Lasten:	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Regionaal Historisch Centrum	2.258.131	2.375.115	2.291.239
Overhead	468.817	480.162	480.860
Totaal lasten	2.726.948	2.855.277	2.772.099

Saldo van baten en lasten	86.022	45.505-	101.629
----------------------------------	---------------	----------------	----------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	16.344	45.505	16.344
Mutatie reserves	16.344-	45.505-	16.344-

Resultaat	102.366	-	117.973
------------------	----------------	----------	----------------

Begrotingsrechtmatigheid

Ten opzichte van de begroting is er in totaal een onderschijding te zien op de lasten van 2,9% (€ 83.178 ten opzichte van € 2.855.277) en er is dus geen sprake van onrechtmatigheid m.b.t. het kostentotaal. De oorzaken van het positieve saldo van € 117.973 komen deels voort uit hoger dan begrote opbrengsten voor aanvullende diensten, een positieve nagekomen afrekening van energielasten over de periode 2021 en een spaarzaam gebruik van de beschikbare middelen m.b.t. de uitvoering. In totaal is een positief saldo van € 102.366 gerealiseerd.

Het bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de ontwikkelingen op financieel gebied. Het bestuur is daarmee op de hoogte van over- en onderschijdingen. Voor 2022 is sprake van onderschijding van de lasten en hogere realisatie van de baten zodat er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid. De lasten passen binnen het bestaande beleid. De Algemene Reserve bedraagt per 31-12-2022 € 68.174, zijnde de maximale toegestane omvang per eind 2021. Het maximum van de algemene reserve per eind 2022 bedraagt € 69.302 (2,5% van het kostentotaal). In het voorstel voor resultaatbestemming zal o.a. een voorgestelde dotatie opgenomen zijn om te komen tot dit maximum.

2.3. TOELICHTINGEN

2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, als deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Bedrijfsgebouwen	25 jaar
Machines, apparaten en installaties	4 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa (Digitalisering)	10 jaar

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi-) publieke sector heeft het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zich gehouden aan de Beleidsregels WNT 2022.

2.3.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Overige investeringen met een economisch nut	22.901	59.619

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Bedrijfsgebouwen	-	-
Machines, apparaten en installaties	22.901	59.619
Overige materiele vaste activa	-	-
Totaal	22.901	59.619

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde per 31-12-2021	Investeringen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	59.619	-	-	36.718	22.901
Overige materiele vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal	59.619	-	-	36.718	22.901

De afschrijvingen op een deel van de inrichting van het pand worden gedekt door een bestemmingsreserve die met dit doel gevormd is. De resterende omvang van deze bestemmingsreserve bedraagt per 31-12-2022 € 0,-.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	31-12-2022	31-12-2021
Gemeenten	131.616	163.842
Rijk (vordering i.v.m. Schatkistbankieren)	784.550	707.625
Vorderingen op openbare lichamen	916.166	871.466

Overige vorderingen	31-12-2022	31-12-2021
Debiteuren	140	1.277
Stand ultimo boekjaar	140	1.277

Liquide middelen

	31-12-2022	31-12-2021
Kassaldo	604	308
Banksaldi	244.212	244.188
Stand ultimo boekjaar	244.816	244.496

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2022	31-12-2021
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen:	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:		
Fox/WSO-systeembeheer	15.210	17.052
GGD Hollands Noorden dienstverlening		75.687
Infor licenties		3.543
Gebruikersvereniging Ambachtsschool	3.501	3.654
Picturae opslag digitaal achief	118.913	97.519
Overige	10.916	14.550
Totaal	148.539	212.005

PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	68.174	64.949
Bestemmingsreserves	205.498	221.846
Resultaat na bestemming	117.977	102.366
Totaal	391.648	389.160

Het verloop van de reserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Reserves	31-12-2021	Toevoeging	Onttrekkingen uit bestemmings-reserve	Bestemming resultaat vorig boekjaar	31-12-2022
Algemene reserve	64.949			3.225	68.174
Bestemmingsreserves:					
- Huisvesting Bergerweg	16.348		16.348		-
- Digitalisering	55.498				55.498
- Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten	150.000				150.000
Totaal	286.794	-	16.348	3.225	273.671

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 13 juli 2022 is de programmaverantwoording over 2021 vastgesteld, waarbij is bepaald dat de Algemene Reserve wordt aangepast aan het maximum van 2,5% van het kostenniveau en waarbij de rest van het positieve saldo (€ 99.141) terugbetaald wordt aan de deelnemende gemeenten. In 2022 is de laatste onttrekking uit de Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg gedaan. Verder is het in 2021 niet nodig gebleken om uit de reserve digitalisering te putten om de kosten voor het E-depot te dekken. Onttrekking uit de bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten is evenmin noodzakelijk gebleken. In de aanbieding van de programmaverantwoording zal aandacht besteed worden aan deze bestemmingsreserves.

Viottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2022	31-12-2021
Overige schulden < 1 jaar	9.597	111.676
Totaal	9.597	111.676

Overlopende passiva

De van Europese en Nederlandse overheids-lichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	31-12-2022	31-12-2021
Vooruitgefactureerde bijdragen van gemeenten	679.636	660.828
Totaal	679.636	660.828

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:	31-12-2022	31-12-2021
Belastingdienst-Loonbelasting dec '22 ('21)	94.798	88.350
Belastingdienst-Omzetbelasting dec '22 ('21)	63.318	52.318
Te betalen salarisverplichtingen	64	30.323
Te betalen pensioenverplichtingen	19.495	
Te betalen accountantskosten	9.800	4.970
Te betalen Picturae mbt 2022 (2021)	20.272	36.287
Project Videotulen+Digitalisering Kessler-De Lange	7.755	7.755
Te betalen inzake digitalisering	23.537	
Diversen	12.643	7.194
Totaal	251.681	227.198

2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de huisvesting van het Regionaal Archief aan de Bergerweg zijn twee contracten afgesloten. De huurverplichtingen voor het hoofdgebouw bedragen € 231.748 voor 2023. Het huurcontract hiervoor is afgesloten tot 12 december 2030. Voor het depot is voor 2023 € 556.619 verschuldigd. Dit contract heeft een looptijd tot 31 mei 2033. De verplichtingen voor dit contract voor de komende 10 jaar zijn als volgt:

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	verplichting 2023	Verplichting na 1-5 jaar	>5 jaar - t.m. 10 jaar
Huur kantoor (contract tot 12 december 2030)	231.748	926.994	683.182
Huur depot (contract tot 31 mei 2033)	556.619	2.226.476	2.783.095
	788.367	3.153.469	3.466.276

2.3.4 Toelichting op de programmarekening

Baten:	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Verrichte diensten	198.489	170.049	198.454
Gemeentelijke bijdragen	2.556.084	2.639.723	2.639.900
Incidentele baten	58.397	-	35.373
Totaal baten	2.812.969	2.809.772	2.873.727

Lasten:	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Salarissen	1.308.019	1.415.272	1.386.299
Overige personele lasten	48.321	36.000	38.922
Personeel van derden	142.404	135.686	138.264
Kapitaallasten	66.660	43.309	36.718
Huisvestingskosten	845.884	859.381	854.909
Kosten automatisering	146.810	140.008	149.299
Digitalisering	53.378	50.000	44.191
Materiële kosten	57.290	70.089	69.854
Directe productkosten	58.183	105.530	53.643
Totaal lasten	2.726.948	2.855.277	2.772.099

Saldo van baten en lasten	86.022	45.505-	101.629
----------------------------------	---------------	----------------	----------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	16.344	45.505	16.348
Mutatie reserves	16.344-	45.505-	16.348-

Resultaat	102.366	-	117.977
------------------	----------------	----------	----------------

Het positieve resultaat over 2022 heeft als voornaamste oorzaken de hoger dan begrote opbrengsten voor verrichte aanvullende diensten, de positieve afrekening op energielasten over de periode tot en met 2021 en de lager dan begrote directe productkosten als gevolg van spaarzame inzet van de beschikbare middelen. In totaal is een positief resultaat van € 117.977 gerealiseerd.

Analyse van het resultaat

BATEN

Verrichte diensten

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Verrichte diensten	198.489	170.049	198.454

De opbrengsten zijn hoger dan begroot, met name door extra geleverde aanvullende diensten.

Gemeentelijke bijdragen

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Gemeentelijke bijdragen	2.556.084	2.639.723	2.639.900

Incidentele baten

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Incidentele baten	58.397	0	35.373

De incidentele baten in 2022 betreffen met name de positieve afrekening op energielasten over 2021.

LASTEN

Personeelskosten

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Salarissen	1.308.019	1.415.272	1.386.299
Overige personele lasten	48.321	36.000	38.922
Totaal Personeelskosten	1.356.340	1.451.272	1.425.221

Onder de post salarissen worden de salariskosten en de sociale lasten van de medewerkers van het Regionaal Archief verantwoord. Onder salariskosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen verstaan, vermeerderd met de sociale lasten, de uitbetaalde vakantiegeldrechten en de uitbetaalde eindejaarsuitkering. De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, evenals het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. De overige personele lasten zijn kosten van personeelsvoorzieningen, reiskostenvergoedingen en overige personeelskosten. De gerealiseerde personeelskosten zijn in 2022 1,8% lager dan in de begroting door een licht lagere bezetting dan waar in de begroting vanuit is gegaan.

Personeel van derden

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Personeel van derden	142.404	135.686	138.264

Kapitaallasten

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Afschrijvingen investeringen	66.660	43.309	36.718

Huisvestingskosten

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Bergerweg 1	845.884	859.381	854.909
Totaal Huisvestingskosten	845.884	859.381	854.909

Kosten automatisering

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Kosten automatisering	146.810	140.008	149.299

Digitalisering

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Digitalisering	53.378	50.000	44.191

Materiële kosten

Specificatie materiële kosten	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Aanschaf meubilair	4.283	6.200	11.715
PR en voorlichting	2.768	4.056	2.061
Kantoorbehoeften	3.353	4.641	4.811
Frankeerkosten	7.139	5.156	4.448
Telefoonkosten	7.339	761	2.096
Representatiekosten	330	5.156	942
Onderhoud kantoor machines	3.205	1.547	3.155
Accountantskosten	10.108	10.120	14.000
Bedrijfsgezondheidszorg	2.340	2.535	2.405
Verzekeringen	3.490	3.915	4.467
Kosten kopiëren	11	254	-
Lasten voorgaand boekjaar	237	-	207
Overige kosten	12.688	25.750	19.546
Totaal Materiële kosten	57.290	70.089	69.854

Het totaal van de materiële kosten komt overeen met de begroting.

Directe productkosten

Specificatie directe productkosten	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Aanschaf bibliotheek	2.042	4.125	13.251
Aanschaf atlas	70	3.609	463
Restauratie	3.150	5.156	4.322
Conservering	2.211	5.156	4.548
Abonnementen en tijdschriften	6.172	6.961	7.535
Film	27	2.578	1.475
Kosten E-depot	37.208	60.000	3.073
Educatie	210	4.332	225
Druk-/bindwerk	2.090	8.242	11.256
Contributies/DIVA	5.002	5.371	7.495
Totaal Directe productkosten	58.183	105.530	53.643

De kosten van het E-depot zijn lager dan begroot. De inhuur is lager geweest en de kosten zijn met name door eigen medewerkers en in de automatisering veroorzaakt. Het onderdeel E-depot zal met ingang van 2023 niet langer als apart onderdeel in de productkosten opgenomen worden maar zit dan vervlochten in de andere onderdelen van de exploitatie (met name personele en automatiseringskosten).

2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

In het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector, is het Regionaal Historisch Centrum gehouden de namen en salarisgegevens van de topfunctionarissen in de programmaverantwoording op te nemen.

Als topfunctionarissen kwalificeren alleen de directeur en de leden van het bestuur. Lidmaatschap van het bestuur geschiedt onbezoldigd. Voor de leden van het bestuur geldt geen feitelijk dienstverband. Inzet geschiedt vanuit de functie bij de deelnemende gemeente.

Overzicht leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievulling

bedragen x € 1	P. Post
Functiegegevens	Directeur + secretaris AB en DB
Aanvang en einde functievulling in 2022	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.913
Beloningen betaalbaar op termijn	21.888
<i>Subtotaal</i>	<i>145.801</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totale bezoldiging 2022	145.801
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2021	
Aanvang en einde functievulling in 2021	01/12 – 31/12
Deeltijdfactor 2021 in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.780
Beloningen betaalbaar op termijn	21.665
Totale bezoldiging 2021	141.445
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2021	209.000

De functie van directeur/secretaris (in dienst per 1-1-2007) is op basis van functiezwarte en verantwoordelijkheden, conform de hiervoor gehanteerde uitgangspunten, gewaardeerd in functieschaal 14. Op basis van deze inschaling is de brutobeloning (dus inclusief alle werknemers- en werkgeverslasten) over 2022 € 123.913 voor een dienstverband van 40 uur (1,11 fte waar in het vastgestelde model maximaal 1,00 fte ingevuld mag worden). Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenlasten) bedragen in 2022 € 21.888. Dit maakt het totaalbedrag over 2022 € 145.801. Deze bedragen blijven dus ruim onder het in de wet WNT genoemde maximum van € 216.000 voor 2022.

Overzicht topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionaris	Rol in bestuur	Functie
mw. A. Schouten	voorzitter AB en DB	burgemeester Alkmaar
dhr. E. Bekkering	lid AB t/m oktober 2022	wethouder Bergen
dhr. E. Briët	lid AB vanaf november 2022	wethouder Bergen
dhr. A. Mans	lid AB	burgemeester Castricum
dhr. R. Duijnker	lid AB t/m juli 2022	wethouder Den Helder
dhr. F. Camara	lid AB vanaf augustus 2022	wethouder Den Helder
dhr. F. Hoekstra	lid AB	wethouder Dijk en Waard
mw. M. ten Bruggencate	lid AB	burgemeester Heiloo
mw. R.A. van Dam	lid AB	burgemeester Hollands Kroon
mw. M.J.P. van Kampen-Nouwen	vice-voorzitter AB en DB	burgemeester Schagen
dhr. M.C. Uitdehaag	lid AB	burgemeester Texel

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarstukken 2022 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de lasten en baten over 2022 als van de activa en passiva per 31 december 2022 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 zijn in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in normenkader vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2015.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2022;
- 2 de balans per 31 december 2022;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- 4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2015 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op 27.721 euro. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de 20.000 euro rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in normenkader vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2015.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling te in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2015, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 31 maart 2023

Flynth Audit B.V.

 Digitaal ondertekend door Carmen Dekker-Huige

drs. C.M. Dekker-Huige RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

 C.D.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2022

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2021	Gemeentelijke bijdrage
Alkmaar	109.896	1.049.507
Bergen	29.715	138.175
Castricum	36.086	167.800
Den Helder	56.582	263.106
Dijk en Waard	86.722	403.257
Heiloo	24.144	112.270
Hollands Kroon	48.583	225.911
Schagen	46.532	216.374
Texel	13.656	63.500
Totalen	451.916	2.639.900

BIJLAGE 2 Overzicht baten en lasten per taakveld 2022

Op grond van de BBV-verslaggevingsvoorschriften zijn Gemeenschappelijke Regelingen als het RHCA verplicht in de programmabegroting een overzicht op te nemen van baten en lasten per te onderscheiden taakveld, alsmede inzicht in de gemeentelijke bijdrage per onderscheiden taakveld. In onderstaand overzicht zijn deze gegevens opgenomen.

Overzicht baten en lasten per taakveld Regionaal Historisch Centrum Alkmaar 2022

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Gemeentelijke bijdrage
0.1 Bestuur	14.000	-	-14.000	-
0.4 Overhead	466.860	4.101	-462.759	-
0.5 Treasury	-	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	-	16.348	16.348	-
5.4 Musea	2.291.239	2.869.626	578.387	2.639.900
totaal	2.772.099	2.890.075	117.977	2.639.900

Overigens kan de bijdrage aan het Regionaal Archief bij de gemeenten in het geheel opgenomen worden onder taakveld 5.4 Musea. Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- Musea, exposities
- Archeologie, heemkunde
- Historische archieven.

Regionaal Archief
Alkmaar

Programmabegroting 2024

INHOUDSOPGAVE

	PAGINA
Inleiding en besluitvorming	3
1. Programma Regionaal Archief	4
1.1 Wat willen we bereiken? (Kerngegevens)	4
1.2 Wat gaan we daarvoor doen? (Beleidsontwikkeling)	5
1.3 Wat gaat dit kosten? (Middelen)	10
1.4 Baten en lasten Regionaal Archief 2024	10
2. Paragrafen	11
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	11
2.2 Bedrijfsvoering	12
2.3 Beleidsindicatoren	13
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	13
2.5 Financiering	14
2.6 Overzicht overhead	17
2.7 Verbonden partijen	17
3. Financiële begroting	18
3.1 Financiële begroting 2024	18
3.2 Meerjarenperspectief	19
<u>Bijlagen</u>	
<i>Ia Financiële kaders en uitgangspunten</i>	20
<i>Ib Bijdrage per gemeente</i>	20
<i>II Overzicht baten en lasten per taakveld Regionaal Archief Alkmaar</i>	21

INLEIDING EN BESLUITVORMING

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2024 en het meerjarenperspectief tot en met 2027 van het Regionaal Archief / Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) aan. Deze begroting is gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten en opgesteld op basis van het Beleidsplan 2019-2022. Een nieuw beleidsplan is in voorbereiding. Er is zoveel als mogelijk rekening gehouden met de door de *Regietafel Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord* voorgestelde indeling van de begroting.

De ramingen uit de voorgaande programmabegroting zijn als uitgangspunt genomen en opnieuw beoordeeld. Hierbij is rekening is gehouden met een indexering conform de kennisgeving vanuit de Regietafel. In deze begroting zijn de meest recente inzichten gebruikt van begin 2023. De belangrijkste hiervan zijn de realisatie over 2022, de maatschappelijke ontwikkelingen rond inflatie, stijgende energielasten en hogere personeelskosten en veranderingen als gevolg van wetswijzigingen.

Conform het vigerende beleidsplan zullen in 2024, naast het voortzetten van de reguliere taken, twee thema's extra aandacht krijgen: het duurzaam bewaren van de digitale overheidsinformatie in het e-depot en het vergroten van de digitale dienstverlening aan burger en aangesloten overheden. Het project E-depot verloopt volgens planning en het streven is om binnen enkele jaren alle bij de GR aangesloten overheden hierop aan te sluiten. Voor de digitale dienstverlening zullen bestaande producten (zoals 'digitaliseren op verzoek', het geschiedenislokaal en het 'E-loket bouwdoossiers') verder ontwikkeld worden. Tevens zal in 2024 gewerkt worden aan de vernieuwing van de website in verband met het beschikbaar komen van een nieuwe versie van het systeem waarmee we onze collectie beheren en beschikbaar stellen.

Andere punten die in deze begroting terug te vinden zijn, zijn onder meer het uitvoeren van de overige wettelijke taken: advies- en inspectietaak, beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet 1995. Ook het digitaliseringsbeleid, waarmee meer bronnen gedigitaliseerd worden en via internet beschikbaar worden gesteld aan de burger zal aandacht blijven krijgen, evenals het via de website, social media, educatie en andere activiteiten en publicaties de regionale geschiedenis onder de aandacht van het brede publiek brengen.

Het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 12 april 2023,

b e s l u i t :

vast te stellen de Begroting 2024 en het Meerjarenperspectief 2024-2027.

Alkmaar,

A. Schouten, voorzitter

P. Post, directeur/secretaris

1. Programma Regionaal Archief

1.1 Wat willen we bereiken? (Kerngegevens)

Het Regionaal Archief (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is een gemeenschappelijke regeling die wordt gevormd door 9 gemeenten in Noord-Holland Noord (Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel). Het Regionaal Archief voert de archiefwettelijke taken uit voor de aangesloten gemeenten. De gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst. Naast de archieven van de deelnemers beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties uit de regio.

Overheidsarchieven zijn het geheugen van de gemeentelijke organisatie en vormen daarmee een belangrijk hulpmiddel om de eigen activiteiten betrouwbaar uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn de archieven van groot belang voor de belangen van de individuele burger en het goed functioneren van de democratie. Tevens zijn ze een belangrijke bron voor de geschiedenis. Om die reden stelt de Archiefwet 1995 regels aan het beheer en behoud van archiefbescheiden van de overheid. Een zorgvuldig geselecteerd deel van de overheidsarchieven wordt blijvend bewaard. Na uiterlijk twintig jaar zijn ze in beginsel voor iedere burger openbaar.

Missie

Het Regionaal Archief Alkmaar maakt het mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel te leren kennen. Voor de aangesloten overheidsorganisaties is het Regionaal Archief een professionele partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle.

Kerntaken

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995. Dat bestaat uit het toezicht op de niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overbrengen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze archieven kan raadplegen.

Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook de opdracht tot het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op dit gebied.

Dit komt neer op de volgende taken:

- management en ondersteuning;
- acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer van archivalia, zowel analoog als digitaal;
- analoge archivalia in goede staat bewaren, hetgeen goede bewaaromstandigheden vereist in een veilig depot met klimaatbeheersing (een archiefbewaarplaats die voldoet aan de wettelijke eisen);
- opslaan van digitaal gevormde archieven in een aan de archiefwet voldoende e-depot;
- conserveren en restaureren van de archivalia en collecties;
- in stand houden, uitbreiden en ontsluiten van een wetenschappelijke bibliotheek en een topografisch-historische atlas;
- het periodiek uitvoeren van inspecties bij de aangesloten gemeenten op het beheer van het niet overgebrachte archief;
- het uitvoeren van controle op tijdige en ordelijke overbrenging van overheidsarchieven;
- beschikbaar stellen van informatie op de studiezaal;
- beschikbaar stellen van informatie via de website, social media en e-loket;
- ondersteunen van gebruik van de bronnen in de studiezaal en online;
- educatieve activiteiten, zowel voor scholen als voor volwassenen;
- bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening, o.m. door (verlenen van medewerking aan) historische publicaties, tentoonstellingen en evenementen.

1.2 Wat gaan we daarvoor doen? (Beleidsontwikkeling)

Visie¹

De strategische doelstelling is bepalend voor de keuzes die het Regionaal Archief Alkmaar de komende jaren maakt. De collectie van het Regionaal Archief is een publiek goed. Iedereen moet daar zijn voordeel mee kunnen doen. Van de bestuurders en ambtenaren tot de inwoners. Van onderzoekers tot ontwikkelaars van digitale datatoepassingen. Daarbij gaat het niet alleen om de actuele behoeften van mensen nu. Het draait evenzeer om de behoeften van mensen die zich in de toekomst om welke reden dan ook bezighouden met het verre en het nabije verleden van de dorpen en steden in het werkgebied van het Regionaal Archief.

We maken onderscheid tussen gebruikers (mensen die het Regionaal Archief en zijn collectie actief gebruiken voor werk, studie en school, onderzoek en/of plezier) en publiek (mensen die passief gebruik maken van het Regionaal Archief, bijvoorbeeld als bezoeker van een rondleiding of lezing).

De belangrijkste tactische doelstelling is dat de integriteit, authenticiteit, bruikbaarheid en representativiteit van de collectie tot in lengte van jaren gegarandeerd moeten zijn. Alleen dan houdt de collectie zijn waarde als bron van bewijs ten behoeve van democratische controle en onderzoek. Daarin ligt het bestaansrecht en de toegevoegde waarde van een archiefinstelling ten opzichte van andere informatiedienstverleners en dit is de kern van de wettelijke taak van het Regionaal Archief. In tijden van nepnieuws en gemakkelijk te manipuleren digitale informatie is deze doelstelling belangrijker dan ooit. Tegelijkertijd vergt deze doelstelling ook meer aandacht en inspanning dan in het verleden. Het voor lange tijd zekerstellen van de betrouwbaarheid en toegankelijkheid van digitale informatie is een kennis- en kapitaalintensieve opgave.

De tevredenheid en de zelfredzaamheid van de gebruikers leggen ook veel gewicht in de schaal. Die twee gaan hand in hand. Voor 21^e-eeuwers in het algemeen en voor de generaties van de *digital natives* in het bijzonder geldt dat ze producten en diensten willen die ze zelfstandig kunnen gebruiken op het moment en op de plek die hen het beste uitkomt.

Het Regionaal Archief treedt actief naar buiten via een breed scala aan media en laagdrempelige activiteiten voor uiteenlopende doelgroepen. Dat draagt bij aan een goed maatschappelijk rendement van de wettelijke taken en de collectie van het Regionaal Archief. Het geldt ook voor educatie, zowel voor jongeren als ouderen: als je niet weet wat archief is, wat je erin kunt vinden en hoe je dat moet zoeken, dan kun je er ook niet mee aan de slag.

Deze doelstelling krijgt niet de hoogste prioriteit. Dat wil niet zeggen dat er weinig belang aan gehecht wordt. De keuze is vooral ingegeven door de constatering dat we dit de afgelopen jaren al heel goed hebben neergezet en dat we op dit vlak vooral moeten doorgaan op de ingeslagen (digitale) weg.

Om goed opgewassen te zijn tegen alle uitdagingen die deze dynamische tijd aan een archiefinstelling stelt, moet de organisatie bij de tijd zijn en blijven en moet de interne organisatie goed op orde zijn. Dat is een randvoorwaarde om de overige doelstellingen waar te kunnen maken.

Financiële situatie

Een groot deel van de kosten voor het Regionaal Archief behoren tot de huisvestings- en personele lasten (ruim 80%) in de begroting.

Bij de ingebruikname van het depot was een groot deel van de beschikbare ruimte nog niet in gebruik voor de eigen archieven. Sindsdien is er succesvol getracht deze ruimte extern te verhuren. Met deze inkomsten konden de huisvestingslasten gedempt worden. Hierdoor hoefden de gemeenten de afgelopen jaren niet de volledige huisvestingslasten te dragen. Door de (vervroegde) overbrenging van archieven van aangesloten gemeenten en de binnenkort in te voeren verkorting van de overbrengingstermijn (van 20 naar 10 jaar), wordt elk jaar minder ruimte (langdurig) beschikbaar voor eventuele nieuwe huurders. Mede daarom wordt de grootte van de verwachte instroom regelmatig gemonitord, waarbij ook rekening gehouden wordt met de instroom van particuliere archieven.

¹ Zoals verwoord in: *Tijdreizen. Beleidsplan Regionaal Archief Alkmaar, 2019-2022.*

Acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer

Op grond van de Archiefwet 1995: het bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van overheidsarchieven, particuliere archieven en collecties en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven bij de aangesloten gemeenten en enkele andere openbare lichamen.

Dit met de volgende doeleinden:

- bewijs en geheugen voor overheid en burger;
- tijdige en ordelijke overbrenging van archieven naar de archiefbewaarplaats;
- geschiedschrijving en bewaring van het culturele erfgoed.

De acquisitie van particuliere archieven zal voortgezet worden zoals verwoord in het beleidsplan. Extra aandacht wordt gegeven aan de acquisitie van archieven en collecties uit die gemeenten die nog niet zo lang aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke regeling.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2022</u>	<u>begroot</u> <u>2023</u>	<u>begroot</u> <u>2024</u>
Archieven (in m1):			
- overgebrachte archieven gemeenten	420	300	300
- aanwinsten overige archieven	65	50	50
Digitale archieven (in Gb)			
- archief gemeenten en particulier	4.537	4.000	6.500
Wetenschappelijke bibliotheek:			
- aantal aanwinsten (titels)	324	300	300
- aantal beschrijvingen (titels)	792	500	500
Topografisch-historische atlas:			
- aantal aanwinsten (collecties)	66	70	70
- aantal beschrijvingen	5.792	7.000	7.000
<u>Depotgebruik</u> (in meters, totaal beschikbaar: 18.589 m1)			
Archieven & Collecties RAA	13.594	14.000	14.000
Hoogheemraadschap Noorderkwartier	818	825	825
Verhuur derden	1.458	1.575 ²	1.700
Totaal	15.870m1	16.400m1	16.525m1

Digitaal depot (e-depot)

Gemeenten werken digitaal en vormen daarmee digitale archieven. Omdat ook deze archieven volgens de Archiefwet overgebracht moeten worden naar het Regionaal Archief, moet er de beschikking zijn om die digitale archieven te kunnen beheren en beschikbaar te stellen. Daarom beschikt het Regionaal Archief over een 'digitaal depot' (e-depot, een voorziening om digitale informatie langdurig te bewaren) dat voldoet aan de hieraan gestelde wettelijke eisen.

Zoals eerder besloten door het Algemeen Bestuur zullen de kosten voor het aantal gebruikte Terabyte aan opslag voorsnog doorberekend worden aan de betreffende gemeenten. Dit omdat de gemeenten met verschillende snelheden bestanden zullen gaan plaatsen in het e-depot. Daaronder zal zich ook veel archief bevinden dat 'vervroegd' wordt overgebracht, dus voordat de wettelijke termijn van 20 jaar (binnenkort waarschijnlijk 10 jaar) verstreken is. Om de hoeveelheden over te brengen informatie, en daarmee ook de bijbehorende extra werkzaamheden en kosten, in te kunnen schatten, voert het Regionaal Archief regelmatig de Monitor Digitale Informatie uit. Hiermee wordt tevens zicht verkregen op andere bepalende gegevens, zoals gebruikte opslagformaten, gebruikte applicaties, toekomstige risico's en waar de prioriteiten voor overbrenging liggen.

² Hier was in de begroting van 2023 een foutief aantal van 2.400 m1 opgenomen. Dit was een optelling van het aantal meters van 'Hoogheemraadschap Noorderkwartier' en 'Verhuur derden'. Hiermee werden de meters van het Hoogheemraadschap dubbel geteld.

Voor de gemeenten zelf zijn daarnaast kosten te verwachten voor bijvoorbeeld de (indien nodig) aanpassing van systemen en data om aansluiting op het e-depot mogelijk te maken en de data te kunnen ingesten in het e-depot (zoals invoering/mapping TMLO/MDTO, standaard koppelingen etc.). Daarbij stelt de regelgeving rond de privacywetgeving ook steeds meer eisen aan de over te brengen data archieven. Hoe meer de gemeente deze zaken al voor elkaar heeft, kennis hierover in huis heeft en werkt volgens de (mede door de VNG gehanteerde) landelijke normen en standaarden, hoe makkelijker (en met minder kosten) de aansluiting uit te voeren is.

De ervaring leert dat er bij veel gemeenten te weinig kennis bestaat over digitaal archiveren en/of te weinig capaciteit beschikbaar is om hieraan verbonden werkzaamheden voor overbrenging te verrichten. Dat leidde ertoe dat er in de afgelopen jaren bij het Regionaal Archief steeds meer werk is komen te liggen. Daarop heeft het Algemeen Bestuur het besluit genomen om bij het Regionaal Archief voor de aangesloten gemeenten en GR's de rol van een kenniscentrum op dit gebied te beleggen. Dit is een efficiëntere oplossing dan de benodigde kennis en capaciteit hiervoor bij alle gemeenten en gemeenschappelijke regelingen individueel te beleggen. Voor 2024 leidt dit tot een beperkte stijging van de lasten.

Voor het Regionaal Archief zelf betekent de ontwikkeling van het e-depot dat er continu aandacht moet zijn voor de ontwikkeling van de aanwezige kennis en competenties. Dit voor zaken als het verder ontwikkelen van het e-depot en het adviseren en begeleiden van de gemeentelijke administraties die gaan aansluiten. Met de toename van de overgebrachte digitale archieven zal er in de toekomst ook extra werk ontstaan door taken rond het duurzaam beheer en het beschikbaar stellen van deze informatie aan burgers en ambtenaren.

Inspectie

Het Regionaal Archief is belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten voor zover deze niet zijn overgebracht (art. 32, Archiefwet 1995). Om deze wettelijke toezichttaak goed uit te kunnen voeren heeft het Regionaal Archief twee archiefinspecteurs in dienst.

De inspectietaak is de afgelopen jaren ingewikkelder en omvattender geworden, onder meer door de toenemende digitalisering, verschillende fusieprocessen in de regio en samenwerkingsvormen tussen gemeenten. Daarnaast kwam er door gewijzigde regelgeving voor de gemeenten de verplichting tot invoering van twee nieuwe instrumenten: de hotspotmonitor en het Strategisch Informatie-overleg (SIO). Het SIO is een structureel overleg dat tot taak heeft de besluitvorming op het gebied van de informatiehuishouding voor te bereiden en te regisseren.

Hotspots zijn gebeurtenissen en kwesties in de samenleving die hebben geleid tot opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers, of burgers onderling. Veelal betreft dit zaken die veel maatschappelijke onrust hebben veroorzaakt, zoals de coronacrisis. Als de hotspots zijn vastgesteld, wordt bekeken of er archiefstukken uitgezonderd dienen te worden van vernietiging. Voor het Regionaal Archief kan een dergelijke aanwijzing ook aanleiding zijn om particuliere archieven die hierop betrekking hebben te acquireren.

Beschikbaar stellen van informatie: bezoekers & gebruikers

Het publiek, dat op grond van de Archiefwet 1995 inzage verlangt van archiefbescheiden, moet daartoe faciliteiten worden geboden en bij het zoeken naar informatie terzijde worden gestaan. Daarnaast tracht het Regionaal Archief de lokale en regionale geschiedbeoefening te bevorderen.

De toename van de bronnen die via internet te raadplegen zijn, en de inzet van social media en de digitale dienstverlening in het algemeen, heeft de afgelopen jaren geleid tot een toename van de raadpleging van de website en van onze bronnen die via andere webportalen raadpleegbaar zijn. De website zal in 2023-2024 aangepast moeten worden aan de nieuwe ontwikkelingen, met name de release van een nieuwe versie van het systeem waarmee we onze bronnen aan het publiek presenteren en doorzoekbaar maken.

Het beleid om de historie en historische gebeurtenissen van de regio middels de diverse communicatiekanalen onder de aandacht van het publiek te brengen zal voortgezet worden. Een groot deel van de communicatie met het publiek loopt inmiddels al via kanalen als Facebook, YouTube, Twitter en Instagram en nieuwsbrieven. Daarnaast blijft het Regionaal Archief gebruik maken van de al langer bestaande kanalen, zoals de artikelenreeks 'Dat was toen', die wekelijks verschijnt in de *Alkmaarsche Courant*. Ook werkt het Regionaal Archief actief mee aan het uitgeven van boeken en andere producten, zoals ansichtkaarten, reproducties van oude land- en stadskarten en het verlenen van medewerking aan publicaties, tentoonstellingen of activiteiten van derden.

Educatie vormt een belangrijk onderdeel van de activiteiten. Een groot aantal leerlingen, uit zowel het primair als secundair onderwijs, komt met de klas naar het archief. Om ook de leerlingen van scholen die verder van het archiefgebouw af liggen de mogelijkheid te geven te werken met historische bronnen uit hun eigen omgeving, is op de website het 'Geschiedenislokaal' beschikbaar. Dit is een 'online bronnenbox' waarmee scholen uit het hele werkgebied bereikt kunnen worden, opgezet in overleg met diverse docenten. Alhoewel het voor iedereen een interessante ingang kan zijn, is de primaire doelgroep de onderbouw van het middelbaar onderwijs.

Het stimuleren van het bezoek (en onderzoek) van studenten van vervolgoopleidingen is een extra aandachtspunt. Regelmatig ontvangen we groepen MBO-studenten. Op individuele basis komen universitaire studenten uit het hele land naar het archief om onderzoek te verrichten voor hun stage of afstudeerscriptie. Ook worden werkgroepen ontvangen die in het kader van hun collegereeks een rondleiding krijgen of ter plekke onderzoek verrichten. Om dit te stimuleren wordt contact onderhouden met vakgroepen in het hoger onderwijs, waarbij ook de mogelijkheid om stage te lopen bij het Regionaal Archief onder de aandacht wordt gebracht.

Daarnaast geven wij cursussen en workshops aan de buitenschoolse doelgroepen, zowel in ons eigen gebouw, online en op locatie in de regio. Met het geven van deze cursussen wordt de zelfredzaamheid van de bezoekers vergroot, waardoor het gebruik van archieven wordt vergroot en de werkdruk op de studiezaal afneemt. Immers, nieuwe en onervaren bezoekers vragen meer aandacht, evenals de klanten die moeite hebben met het raadplegen van online catalogi.

Door middel van de scholing, de begeleiding van nieuwe doelgroepen en het organiseren van activiteiten is het Regionaal Archief een 'historische werkplaats', waar mensen onderzoek doen, nieuwe vaardigheden leren, samenwerken, onderzoeksresultaten beschikbaar stellen, meehelpen met het toegankelijk maken van bronnen en met het vervaardigen van publieksproducten. Vooral het werk van de vrijwilligers blijft hierbij belangrijk.

In de laatste landelijke klanttevredenheidsonderzoeken (de zgn. 'Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven', uitgaande van de branchevereniging van archiefinstellingen in Nederland) scoorde het Regionaal Archief altijd bovengemiddeld. Het streven is om ook de volgende keer weer 'bovengemiddeld' te scoren.

Kerngegevens

Capaciteit van de studiezaal in m ²	238
Maximum aantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studie-leeszaal dagdelen	8

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2022</u>	<u>begroot</u> <u>2023</u>	<u>begroot</u> <u>2024</u>
Aantal bezoeken studiezaal	2.239	3.500	2.500
Aantal bezoeken overig ³	1.064	2.500	2.000
Aantal paginaweergaven website	3.783.725	4.600.000	4.000.000
Aantal 'volgers' Facebook	5.408	5.500	5.500
Aantal 'volgers' Twitter	2.386	2.500	2.500

Digitalisering

Om de collectie beter (en via internet) toegankelijk te maken en de veel geraadpleegde stukken te beschermen voor achteruitgang, zal de digitalisering van veel geraadpleegde collectieonderdelen voortgezet worden. De vraag naar digitale informatie zal in de toekomst blijven groeien, dus blijven we ook in 2024 met name foto's, kranten, historische tijdschriften en genealogische bronnen digitaliseren. Het 'digitaliseren op verzoek' (of 'scanning on demand') zal uitgebreid worden. Hiermee sluit het Regionaal Archief aan bij wensen van 21^e-eeuwse archiefgebruikers, die graag de archiefstukken en andere collectieonderdelen willen kunnen raadplegen op het moment en de plek die hen het beste uitkomt. Hiermee verschuift de keuze voor de te digitaliseren objecten van aanbodgericht naar vraaggericht. Daarnaast is het een versterking van de dienstverlening aan de regio, omdat archiefgebruikers voor het raadplegen van een of enkele bronnen niet meer naar de fysieke studiezaal in Alkmaar hoeven te komen.

Met het gratis toegankelijk stellen van deze informatie wordt uitvoering gegeven aan de verplichtingen die de Wet hergebruik overheidsinformatie oplegt aan archiefdiensten.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2022</u>	<u>begroot</u> <u>2023</u>	<u>begroot</u> <u>2024</u>
Aantal pagina's digitaliseren:			
- bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	96.733	25.000	50.000
- atlas	8.976	5.000	7.500
- archieven	113.000	75.000	100.000

Bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening: samenwerking en regionalisering

Gestreefd wordt naar verbetering van de regionale samenwerking op het gebied van informatievoorziening en –beheer en cultuurhistorisch beleid. Daartoe zijn er in de afgelopen jaren diverse initiatieven ontplooid in samenwerking met verschillende erfgoedinstellingen, zoals historische verenigingen, musea, bibliotheken en naburige archiefdiensten. Ook samenwerking op regionaal en landelijk gebied in projecten als Metamorfoze, WieWasWie, Openarch.nl, Oorlogsbronnen.nl, Charterbank NL, Delpher en Europeana dient hier vermeld te worden.

Verder zal zo veel mogelijk informatie beschikbaar gesteld worden als 'open informatie'. Dit naar aanleiding van de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who). Iedereen wordt zo in staat gesteld iets met de informatie te doen het te gebruiken, ook voor commerciële doeleinden. Aangezien wij zeker moeten weten dat het om rechtenvrije informatie gaat, moet dit proces zorgvuldig uitgevoerd worden.

De samenwerking met historische verenigingen en erfgoedinstellingen in het ontsluiten van de bronnen wordt voortgezet. Door de regionale bronnen via het internet te ontsluiten, mede door de inzet van vrijwilligers, is het mogelijk de historische informatie 24 uur per dag, 7 dagen per week, beschikbaar te maken voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar woon- en/of geboorteplaats en –streek. Ook wordt hiermee het doel bereikt om een deel van de geïnteresseerden actief te betrekken bij deze informatie door het opzetten van interactieve onderdelen

³ Betreft bezoekers en/of deelnemers aan evenementen, cursussen/workshops, rondleidingen, leerlingen basisonderwijs en tentoonstellingen.

op de website. Vele vrijwilligers werken nu al met de invoermodules van het Regionaal Archief, zodat ze op ieder moment vanaf huis kunnen inloggen en werken aan het toegankelijk maken van het bronnenmateriaal.

In samenwerking met de historische verenigingen zijn de meeste tijdschriften en jaarboeken die de historische verenigingen uitgeven, gedigitaliseerd en via de website van het Regionaal Archief beschikbaar gesteld. Gestreefd wordt dit nog verder uit te breiden.

Daarnaast stelt het Regionaal Archief haar digitale infrastructuur (beeldbank en collectiebeheersysteem) beschikbaar voor gebruik door de historische verenigingen. Zij kunnen dan hun digitale en gedigitaliseerde collecties via de databases en website van het Regionaal Archief op internet zetten. Daar de meeste historische verenigingen niet beschikken over een veilige en geklimatiseerde opslag bieden wij de mogelijkheid om kostbare en unieke archiefstukken bij ons op te slaan. Dankzij deze samenwerking kan het materiaal voor de toekomst veiliggesteld worden en wordt het bovendien voor een groot publiek zichtbaar.

Zo blijven wij de samenwerking met de historische verenigingen zoeken, en daar waar gewenst onze kennis delen over beheer en ontsluiting van lokale collecties. En op onze beurt blijven wij graag gebruik maken van de kennis van de lokale geschiedenis die bij de verenigingen aanwezig is. Hiermee kunnen bronnen beter ontsloten worden, gericht acquisite uitgevoerd worden en vragen van gebruikers beter beantwoord worden.

1.3 Wat gaat dit kosten? (Middelen)

Baten en lasten 2024 Programma Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Totaal baten	€ 3.219.884
Totaal lasten	€ 2.695.484
Resultaat	€ 524.400 positief

Als gevolg van de wijzigingen in de verslaggevingsvoorschriften voor Gemeenschappelijke Regelingen, is de exploitatie verdeeld in een uitvoeringsdeel en een deel overhead. Bij het programma wordt alleen het uitvoeringsdeel weergegeven.

Na correctie van dit programmaresultaat voor de kosten van overhead, sluit de begroting met een saldo van € 0,-.

1.4 Baten en lasten Regionaal Archief 2024

Overzicht baten en lasten

Begroting 2024	Baten	Lasten	Saldo
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	3.219.884	2.695.484	524.400
Algemene Dekkingsmiddelen			
Overhead	-	524.400	-524.400
Heffing VPB			
Bedrag onvoorzien			
Saldo van baten en lasten	3.219.884	3.219.884	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:			
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-
Resultaat	3.219.884	3.219.884	-

In dit overzicht is het programmaresultaat zoals voorgeschreven door het BBV apart gepresenteerd van de overhead. In de 2024 is sprake van begrotingsevenwicht.

2. Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De financiële positie van RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. In het verleden is uit de exploitatieoverschotten een algemene reserve gevormd om als buffer te dienen om schommelingen in het resultaat op te vangen. Dergelijke schommelingen kunnen diverse redenen hebben, onder meer door fluctuaties in de afname van opslag en bewaren van particuliere archieven of via onvoorziene uitgaven. Daarnaast is het risico dat een aanvullende dienstverlening in het geheel niet meer wordt afgenomen. In deze paragraaf zijn mogelijke risico's belicht die niet cijfermatig in de begroting zijn opgenomen.

Risico's

Onderscheiden risico's met mogelijke financiële gevolgen

Begin 2023 zijn de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:

1. Minder opbrengsten depotgebruik derden
2. Hogere energiekosten

Ad.1 Minder opbrengsten depotgebruik derden

Het risico dat de verhuur van archiefruimte vermindert is een continu aanwezig risico. De overeenkomsten betreffen voornamelijk lang lopende contracten, dus de kans dat een van de partijen de overeenkomst opzegt wordt laag ingeschat. Uitgaande van het maximaal wegvallen van € 50.000 en een lage kans hierop (25%), is een weerstandsvermogen op dit onderdeel van € 12.500 voldoende.

Ad. 2 Hogere energiekosten

De ontwikkeling van de energiekosten is de zorg van de gehele samenleving. Het lijkt erop alsof de hoge tarieven die momenteel in de markt te zien zijn, nog wel enige tijd aan zullen houden. Vanuit de verhuurder is een raming gemaakt. Bij ongewijzigde marktomstandigheden, zal een aanzienlijke kostenstijging te zien zijn. Bij een schatting van een maximaal risico van € 70.000 en een hoog risico (75%) is het benodigde weerstandsvermogen hiervoor € 52.500.

Benodigde weerstandscapaciteit	Maximaal risico	Risico	Bedrag risico
1. Minder opbrengsten aanvullende diensten	50.000	Laag	12.500
2. Hogere energiekosten	70.000	Hoog	52.500
			65.000

Hier tegenover staat een Algemene reserve per eind 2022 van € 68.174, een positief resultaat over 2022 van € 117.977 en bestemmingsreserves voor een bedrag van € 205.498 zodat de vermogenspositie van het Regionaal Archief ruim voldoende te noemen is.

Volgens de definitie dat alleen de Algemene Reserve het weerstandsvermogen vormt, is tegenover een benodigd bedrag van € 65.000, voldoende algemene reserve aanwezig. De conclusie is dat het Regionaal Archief beschikt over voldoende weerstandsvermogen om de huidige risico's voor 2023/2024 te dekken maar voor de periode erna is niet zeker of er voldoende weerstandsvermogen aanwezig is. Eén en ander hangt af van de eerdergenoemde ontwikkelingen.

Overzicht verloop reserves

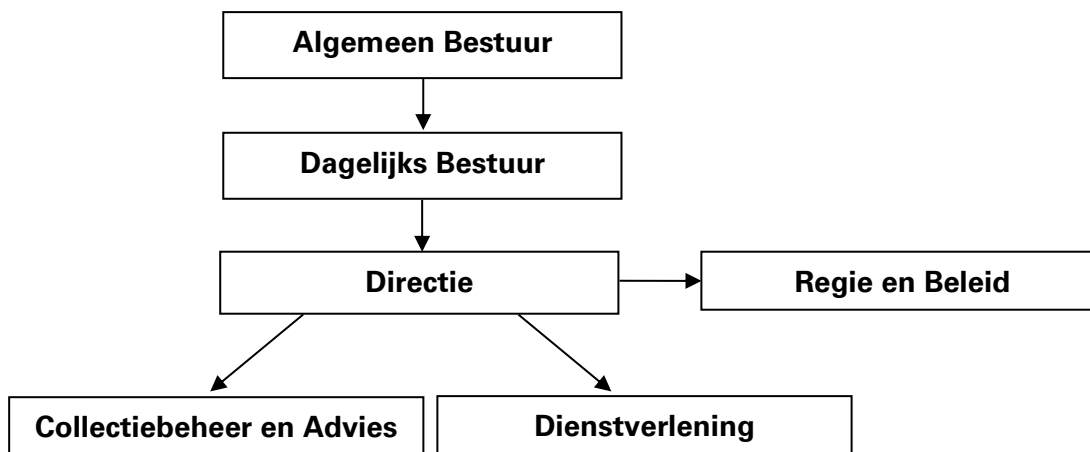
Onderstaand overzicht omvat de stand en het verloop van de reserves voor de komende jaren, met de uitgangspunten die in de (meerjaren)begroting gemaakt zijn. In dit overzicht is afgezien van mutaties als gevolg van het afrekenen van bestemmingsreserves als die niet langer nodig zijn. Indien hierover besluitvorming volgt, zal dit deze in toekomstige cyclusdocumenten meegenomen worden.

	saldo 31-12- 2022	mutatie 2023	saldo 31-12- 2022	mutatie 2023	saldo 31-12- 2023	mutatie 2024	saldo 31-12- 2024	mutatie 2025	saldo 31-12- 2025	mutatie 2026	saldo 31-12- 2026
Reserve											
Algemene Reserve	68	1	69		69		69		69		69
Bestemmingsreserve Huisvesting	-	-	-		-		-		-		-
Bestemmingsreserve Digitalisering	55	-	55		55		55		55		55
Bestemmingsreserve Egalisatie exploitatie aanvullende diensten	150	-	150		150		150		150		150
Totaal Reserves	274	1	275	-	275	-	275	-	275	-	275

2.2 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf gaan we in op verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering om een indruk te geven van de wijze waarop het primaire proces van het RHCA ondersteund wordt.

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

Financieel

Alle financiële werkzaamheden, met uitzondering van de treasury-functie, zijn uitbesteed aan de afdeling Financiën van de GGD Hollands Noorden.

Automatisering

Het automatiseringsbeleid voor 2024 blijft gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie. Dit houdt in de beschikbaarheid van e-mail, netwerk en hardware van 99% van de week ofwel een uitval van niet meer dan 10 uur per jaar. De werkzaamheden op het gebied voor kantoorautomatisering zijn grotendeels uitbesteed aan een automatiseringsbedrijf.

Investeringsbeleid

Gebruikelijk is dat vervangingen kleiner dan € 5.000 niet als investeringen worden gezien, tenzij er sprake is van cumulatie van aanschaffingen met eenzelfde karakter in het jaar. In dat geval zal activering wel plaatsvinden. Voorbeelden van vervangingsinvesteringen nieuwe stijl zijn alle vervangingen van computers.

Personeel en organisatie

Met betrekking tot de ontwikkeling van de medewerkers zal aan het op peil houden van de deskundigheid van personeel veel aandacht worden geschonken. De ondersteunende taken op dit gebied zijn uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden.

Huisvesting

In 2024 is het Regionaal Archief ruim 10 jaar gevestigd in het pand aan de Bergerweg. Een aantal zaken zal tegen die tijd aan vernieuwing toe zijn, zoals bijvoorbeeld een deel van de vloerbedekking en het meubilair. Ook de permanente tentoonstelling zal in deze periode deels vernieuwd moeten worden. Tevens zal gekeken worden of er aanpassingen nodig zijn in de studiezaal. Voor deze punten is een investeringsbedrag geraamd.

Daarnaast wordt er in 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de klimaatinstallaties van depot- en kantoorgebouw. Er wordt gestreefd naar een (meer) klimaatneutrale installatie, waarbij ook een koelvoorziening voor de studiezaal en kantoren wordt meegenomen. Een lager energieverbruik is niet alleen voor het milieu een goede zaak, ook kan hiermee de stijging van de energietarieven gedempt worden. En als laatste is met de hoge zomertemperaturen het werkklimaat in studiezaal en kantoren niet meer geschikt, zowel voor de medewerkers als voor de kwetsbare archiefstukken. Om dit te kunnen financieren zal een bestemmingsreserve gevormd moeten worden.

2.3 Beleidsindicatoren

In de onderstaande tabel zijn de relevante beleidsindicatoren opgenomen die volgens het BBV in de programma's en programmabegroting moeten worden opgenomen.

Omschrijving	Score
Inwoners 1-1-2023 (voorlopig, basis voor de gemeentelijke bijdrage)	459.122
Apparaatskosten	1.542.239
Apparaatskosten per inwoner	3,36
Formatie (exclusief inhuur) 2024	21,21
Formatie per 1.000 inwoners	0,046
Bezetting (exclusief inhuur) per 1-1-2023	17,92
Bezetting per 1.000 inwoners	0,039
Kosten inhuur derden	177.640
Loonsom incl inhuur derden	1.860.025
(exclusief overige personeelslasten)	
Externe inhuur in % van loonsom + kosten inhuur derden	9,6%
Overhead	524.400
Totale lasten	3.219.884
Overhead in % van totale lasten	16,3%

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is in beginsel bedoeld om inzicht te geven in de vaak ruime aanwezigheid van kapitaalgoederen bij de verschillende gemeenten. Omdat het Besluit Begroting en Verantwoording eveneens van toepassing is op Gemeenschappelijke Regelingen, en bij het RHCA kapitaalgoederen aanwezig zijn, nemen we deze paragraaf ook op in de verslaggeving.

De verwachte boekwaarde per 1-1-2024 bedraagt € 128.000 als de voor 2022 geplande, maar niet uitgevoerde, investeringen alsnog in 2023 gedaan worden. Mogelijk leidt een onderzoek naar

optimalisatie van de klimaatbeheersing nog tot een aanvullende investering maar als dit het geval is, zal dit apart in besluitvorming worden gebracht. Rekening houdend met de afschrijvingen in 2024 bedraagt de boekwaarde per eind 2024 € 108.000.

	Boekwaarde 01-01-2024	Investeringsen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	128.355	-	20.220	108.136
Overige materiële vaste activa	-	-	-	-
Totaal	128.355	-	20.220	108.136

2.5 Financiering

Algemeen

In samenhang met de invoering van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) het opnemen van een financieringsparagraaf bij een begroting voorgeschreven. Onderdelen van de financieringsparagraaf zijn de treasury en de wijze van financiering van de bedrijfsvoering.

- **Treasury**

Eind 2015 heeft het Algemeen Bestuur een herzien Treasurystatuut vastgesteld. Het Treasurystatuut RHCA regelt de verantwoordelijkheden en randvoorwaarden voor het aangaan van, garanderen en verstrekken van geldleningen en uitzettingen.

Renterisico

Er zijn over het algemeen geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. Op grond van vorenstaande mag worden geconcludeerd dat het RHCA niet of nauwelijks renterisico loopt.

Rentevisie

De rentevisie is niet gewijzigd ten opzichte van eerdere inzichten en is voornamelijk gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het RHCA heeft, na het aflopen van een lening aan de Vereniging van Gebruikers van de Ambachtsschool, geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het RHCA heeft geen vastrentende gelden uitstaan en zal ook in 2024 geen gelden vastrentend uitzetten.

Derivaten

Het RHCA zal geen derivaten gebruiken.

Intern liquiditeitsrisicobeheer

Het RHCA loopt geen risico door wijzigingen in de liquiditeitsplanning, daar er in de begroting niet met rentebaten uit hoofde van liquide middelen rekening is gehouden. In verband met de gunstige liquiditeitspositie, is het niet noodzakelijk een langlopende lening aan te trekken. Problemen met betrekking tot liquiditeit worden dan ook niet verwacht in de nabije toekomst.

- **Wijze van financiering**

Algemeen

In de begroting 2024 wordt 94,5% van alle inkomsten van het Regionaal Archief gefinancierd met de gemeentelijke bijdragen en voor 5,5% met overige inkomsten. De overige inkomsten bestaan met name

uit de vergoedingen voor de beschikbaarstelling van archiefruimte aan derden. De deelnemende gemeenten ontvangen voor de gemeentelijke bijdragen kwartaalnota's welke zijn gebaseerd op de begroting. Gemeenten en waterschappen (maar ook andere organisaties) nemen (tegen betaling van de kosten) extra diensten van het archief af, bijvoorbeeld voor opslag of digitaliseren op verzoek. Daarnaast verricht het Regionaal Archief op commerciële basis diensten voor derden. Het Archief is actief in het verwerven van fondsen ten behoeve van de uitvoering van projecten.

Financieringssystematiek

De bijdrage die de deelnemende gemeenten aan het Regionaal Archief beschikbaar stellen, wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de regels die hiervoor regionaal afgesproken zijn in de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR). Jaarlijks worden hiervoor de uitgangspunten in de kadernota vastgesteld. Hiernaast is het Regionaal Archief in het verleden in staat gebleken externe financiering te realiseren om de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te beperken. De toekomst zal moeten uitwijzen of dit mogelijk blijft. Hoewel dit een risico omvat, is de verwachting dat dit de komende jaren in ieder geval nog wel het geval blijft.

EMU-saldo

Het EMU-saldo van het Regionaal Archief wordt bepaald door het resultaat te corrigeren voor de afschrijvingen en de investeringen die tijdens het jaar gedaan zijn. Volgens de Wet Houdbare OverheidsFinanciën dient dit saldo in de jaarverslaggeving te worden opgenomen.

EMU-saldo	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Resultaat ex mutaties in reserves	101.629	-	-	7.097	7.434	8.612
Afschrijving	36.718	20.545	20.220	16.291	13.845	12.000
Investerings	-	120.000	-	-	-	-
EMU-saldo	138.347	-99.455	20.220	23.388	21.279	20.612

Balans

De geprognoteerde balans biedt inzicht in de hoofdlijnen van de effecten van de verwachte financiële ontwikkeling van het RHCA in de komende jaren.

Geprognoteerde balans	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
ACTIVA						
<i>Vaste activa</i>						
<i>Materiële vaste activa</i>	22.901	128.355	108.136	91.845	78.000	66.000
<i>Vlottende activa</i>						
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	916.306	916.306	916.306	916.306	916.306	916.306
<i>Liquide middelen</i>	244.816	139.361	159.581	175.872	189.717	201.717
<i>Overlopende activa</i>	148.539	148.539	148.539	148.539	148.539	148.539
TOTAAL ACTIVA	1.332.562	1.332.562	1.332.562	1.332.562	1.332.562	1.332.562
PASSIVA						
<i>Vaste passiva</i>						
<i>Eigen vermogen</i>	391.648	391.648	391.648	391.648	391.648	391.648
<i>Vlottende passiva</i>						
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	9.597	9.597	9.597	9.597	9.597	9.597
<i>Overlopende passiva</i>	931.317	931.317	931.317	931.317	931.317	931.317
TOTAAL PASSIVA	1.332.562	1.332.562	1.332.562	1.332.562	1.332.562	1.332.562

Financiële kengetallen

De kengetallen die hierbij op het Regionaal Archief van toepassing zijn betreffen de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De kengetallen m.b.t. de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn voor het Regionaal Archief niet van toepassing.

Kengetal	streefwaarde	jaarrekening 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Netto schuldquote	<5%	-12,8%	-9,1%	-8,8%	-9,0%	-9,1%	-9,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<5%	-12,8%	-9,1%	-8,8%	-9,0%	-9,1%	-9,2%
solvabiliteitsratio	5-10%	29,4%	29,4%	29,4%	29,4%	29,4%	29,4%
structurele exploitatieruimte	2,5%	2,8%	0,4%	0,5%	0,7%	0,7%	0,7%

Netto schuldquote

Het getal weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de inkomsten. Het geeft een indicatie welk beslag de rentelasten en aflossingen op de begroting leggen. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter.

Definitie:	Berekening 2024
Netto schuld ÷ Inkomsten exploitatie (excl. mutaties reserves) x 100%	-283.512 / 3.219.884 x 100%

Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen. Bij het Regionaal Archief is geen sprake van een netto schuld, vandaar de negatieve stand van de schuldquote.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, omdat het Regionaal Archief geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin het Regionaal Archief in staat is haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe beter.

Definitie:	Berekening 2024
(Eigen vermogen ÷ Balanstotaal) x 100%	391.648 / 1.332.562 x 100%

De solvabiliteit is goed te noemen. Besluitvorming over de eind 2022 nog aanwezige bestemmingsreserves en over het resultaat, kan de solvabiliteit wijzigen maar vooralsnog ziet dit kengetal er gunstig uit.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hoe hoger hoe beter. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Definitie:	Berekening 2024
(Saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves) ÷ (totale baten (excl. mutaties reserves)) x 100%	14.716 / 3.219.884 x 100%

Het overgrote deel van de lasten is structureel van aard, maar de opbrengsten naar verwachting eveneens. Het risico van opzeggen van contracten blijft evenwel bestaan maar de verwachting is dat dit niet tot grote verlagingen leiden. De structurele ruimte is beperkt positief maar terugval in aanvullende opbrengsten kan wel tot exploitatieproblemen leiden.

2.6 Overzicht overhead

Door het vernieuwde BBV worden de lasten (en baten) van de overhead apart weergegeven. Dit betekent dat alle lasten (en baten) voor sturing en ondersteuning van het primaire proces verantwoord worden onder overhead en dat alle bedrijfskosten en diensten die direct verbonden zijn aan de dienstverlening (en gericht zijn op de externe klant of/en inwoner) zijn opgenomen binnen het programma.

Overhead - totaal baten en lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Totaal Baten	4.101		
Totaal Lasten	480.860	483.426	524.400
Resultaat	476.759-	483.426-	524.400-

2.7 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in Alkmaar en de regio bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

3. Financiële begroting

3.1 Financiële begroting 2024

Programmabegroting 2024

Baten:	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Verrichte diensten	198.454	177.014	177.989
Gemeentelijke bijdragen	2.639.900	2.717.128	3.041.895
Incidentele baten	35.373	-	-
Totaal baten	2.873.727	2.894.142	3.219.884

Lasten:	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Salarissen	1.386.299	1.461.843	1.682.385
Overige personele lasten	38.922	28.640	44.108
Personeel van derden	138.264	167.427	177.640
Kapitaallasten	36.718	20.545	20.220
Huisvestingskosten	854.909	900.974	955.933
Kosten automatisering	149.299	158.745	174.117
Digitalisering	44.191	51.150	54.270
Materiële kosten	69.854	58.240	61.793
Directe productkosten	53.643	46.578	49.419
Totaal lasten	2.772.099	2.894.142	3.219.884

Saldo van baten en lasten	101.629	-	-
----------------------------------	---------	---	---

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	16.348	-	-
Mutatie reserves	16.348	-	-

Resultaat	117.977	-	-
------------------	----------------	---	---

Toelichting op de financiële begroting:

BATEN

De indexering van de gemeentelijke bijdrage die voor 2024 is gehanteerd, is gebaseerd op de vastgestelde uitgangspunten voor Gemeenschappelijke Regelingen. De gehanteerde percentages zijn door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De indexering voor de loonontwikkeling bedraagt voor dit jaar 7,5%. In het kader van prijsstijging is eveneens uitgegaan van 6,1%. Met een vastgestelde verhouding tussen loon- en prijsgerelateerde onderdelen van de begroting van 70-30, resulteert een afgerond indexpercentage van 7,10%, welk is toegepast op de gemeentelijke bijdrage.

Voor 2023 is een verhoging van de gemeentelijke bijdrage toegekend van 2,3%. Inmiddels is al geconstateerd dat de loonkostenontwikkeling als gevolg van het principe-akkoord voor een nieuwe CAO aanzienlijk hoger is dan deze toekenning. Indien voor 2024 een lagere ontwikkeling te zien zal zijn dan hetgeen op basis van de FUGR is afgesproken, zal het tekort zich op termijn beperken. Indien de ontwikkelingen voor 2024 echter vergelijkbaar zijn met hetgeen op dit moment te zien is, is de vraag of de beschikbare middelen op termijn voldoende zijn. In de loop van 2023 zal hier meer duidelijkheid over ontstaan.

Naast de indexering, zorgen de extra middelen die in de kadernota zijn weergegeven, in de begroting voor een stijging van € 100.000 (zie p.7). Deze middelen zijn noodzakelijk om de toenemende omvang van het takenpakket van het Regionaal Archief te kunnen uitvoeren.

Het totale bedrag per inwoner dat voor 2024 zal gelden, is opgenomen in bijlage Ib, alsmede het bedrag dat de deelnemende gemeenten op basis van de voorlopige aantallen inwoners per 1-1-2023 in totaal voor 2024 verschuldigd zullen zijn. Uiteindelijke facturering zal conforme de regels in de gemeenschappelijke regeling plaatsvinden met gebruikmaking van de definitieve inwonertallen per 1-1-2023.

LASTEN

Alle lasten zijn opnieuw ingeschat. Hierbij is rekening gehouden met de meest recente inzichten per maart 2023. Te zien is dat in 2024 de loonkosten aanzienlijk hoger zullen zijn. Dit is het gevolg van de gecombineerde ontwikkeling van de loonkosten als ook de extra middelen die in de kadernota zijn opgenomen.

De begroting voor het jaar 2024 sluit in de huidige opzet zonder dat er een beroep gedaan hoeft te worden op het aanwezige eigen vermogen. Het is mogelijk dat een onderzoek naar de optimalisering van de klimaatinstallatie in 2023 in de toekomst zal leiden tot aanvullende investeringen met bijkomende afschrijvingslasten. Omdat op het moment van het opstellen van deze begroting dit zich echter nog in een vroege fase van het onderzoek bevindt, is er nog geen rekening mee gehouden in de begroting 2024 of in het meerjarenperspectief.

3.2 Meerjarenperspectief

Regionaal Archief

Bedragen in € 1.000

	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>
Lasten	2.894	3.220	3.329	3.436	3.546
Baten:					
Gemeentelijke bijdrage	2.717	3.042	3.145	3.246	3.350
Overige baten (excl reserves)	177	178	184	190	196
Onttrekking reserve huisvesting	-	-	-	-	-
Exploitatietekort	-	-	-	-	-

In de komende jaren zal het doel zijn om net als in de afgelopen jaren het begrotingsevenwicht te blijven realiseren.

In het meerjarenperspectief is indexering meegenomen zoals opgenomen in de kadernota met de opmerking dat de percentages afgerond worden op 1 cijfer achter de komma.

Bijlage Ia

Financiële kaders en uitgangspunten Begroting 2024

Bij de samenstelling van de Begroting 2024 is rekening gehouden met de volgende richtlijnen en uitgangspunten:

- a. Op de salarissen is een indexering van 7,50% toegepast.
- b. De indexering voor prijsontwikkeling bedraagt 6,10%.
- c. Bij hantering van de vastgestelde verhouding 70-30 bedraagt de benodigde indexering van de gemeentelijke bijdrage 7,10%.
- d. De doorgevoerde indexering op de lasten is verwerkt in de gemeentelijke bijdrage.
- e. Alle begrotingsposten zijn opnieuw bekeken en voor alle zaken zijn nieuwe inschattingen gemaakt.

Bijlage Ib

Gemeentelijke bijdrage 2024

Gemeentelijke bijdragen 2024	Aantal inwoners	Gemeentelijke bijdrage	Gemeentelijke bijdrage
Gemeente	1-1-2023 *1)	per inwoner	begroting 2024 totaal
Alkmaar	111.822	10,68	1.194.259
Bergen	30.143	5,32	160.361
Castricum	36.349	5,32	193.377
Den Helder	56.541	5,32	300.798
Dijk en Waard	89.105	5,32	474.039
Heiloo	24.309	5,32	129.324
Hollands Kroon	49.429	5,32	262.962
Schagen	47.454	5,32	252.455
Texel	13.970	5,32	74.320
Totalen	459.122		3.041.895

*1) De gehanteerde aantallen inwoners zijn de voorlopige aantallen die via het CBS gepubliceerd zijn. Facturering in 2024 zal gebaseerd zijn op de werkelijke aantallen inwoners per 1-1-2023.

De uiteindelijke gemeentelijke bijdrage bedraagt voor de gemeente Alkmaar afgerond € 10,68 per inwoner. Voor de overige gemeenten is dat € 5,32 per inwoner.

Bijlage II

Overzicht baten en lasten per taakveld Regionaal Archief Alkmaar 2024

Met de wijziging van de BBV-verslaggevingsvoorschriften zijn Gemeenschappelijke Regelingen als het Regionaal Archief verplicht in de programmabegroting een overzicht op te nemen van baten en lasten per te onderscheiden taakveld, alsmede inzicht in de gemeentelijke bijdrage per onderscheiden taakveld. In onderstaand overzicht zijn deze gegevens alsnog opgenomen.

Overzicht baten en lasten per taakveld Regionaal Historisch Centrum Alkmaar 2024

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Gemeentelijke bijdrage
0.1 Bestuur	11.153	-	11.153-	-
0.4 Overhead	513.247	-	513.247-	-
0.5 Treasury	-	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
5.4 Musea	2.695.484	3.219.884	524.400	3.041.895
totaal	3.219.884	3.219.884	-	3.041.895

De bijdrage aan het RHCA bij de gemeenten kan in het geheel opgenomen worden onder taakveld 5.4 Musea. Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- Musea, exposities
- Archeologie, heemkunde
- Historische archieven.